NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAymarket 1-6100

Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LXII — Price 15c — Chicago, Ill. —Pirmadienis, — Monday, February 14, 1977 — NR. 37

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

RYŽOSI NUGINKLUOTI LIBANO TERORISTUS

EGIPTAS ŠIMTĄ NUOŠIMČIŲ PRITARĖ SADATO DEKRETUI

CAIRO, Egiptas. — Penktadienio referendumas parodė, kad egiptiečiai ko ne visu 100 nuošimčių pasisakė už prezidento Anwar Sadat dekretą, kuriuo už priklausimą pogrindžio organizacijoms, dalyvavimą demonstracijose, streikuosė ir kitokioje opozicijoje Sadato valdžiai nusikaltę bus baudžiama visam amžiui sunkių darbų kalėjimu.

Prezidentas Sadat paskelbė referendumą po protesto riaušių, sukeltų prieš maisto kainų pakėlimą. Per referendumą 99.42 nuošimčiai pasisakė už dekretą.

Už riaušes, kuriose 79 žmonės žuvo ir 600 buvo sužeista, Sadat kaltina komunistus ir pasakė, kad naujasis įstatymas komunistus Egipte "pribaigė".

Tragedijos pirmoji dalis

INDIANAPOLIS. — Šiomis dienomis Indianapolyje įvykusios komedijos ar tragedijos pirmoji dalis pasibaigė be kraujo praliejimo. Antroji dalis bus rodoma teismuose besiginčijant advokatams.

Kažkoks A. G. Kiritsis šalia Indianapolio miesto išsimokėtinai buvo pirkęs didoką žemės plotą iš vienos nekilnojamo turto bizniu užsiimančios firmos išsimokėtinai. Paaiškėjus, kad ant to ploto bus įrengta biznių centras ir kad toji žemė verta milijonus, paskolų firma ir žemę pardavusi firma Kiritsui parduotą sklypą atėmė, pakeisdama jį kitu ir kitoje vietoje.

Nepatenkintas Kiritsis savo teises pradėjo ginti ginklo pagalba. Jis pagrobė žemę pardavusios firmos direktorių R. O. Hall ir reikalavo skriaudą atitaisyti.

Jau buvo baigiama tartis geruoju, bet grobikui Kiritsis padarius derybu metu elgesio klaidą, pagrobtasis Hal buvo išlaisvintas, o grobikas suimtas ir patupdytas į kalėjimą. Taip baigėsi tragikomedijos pirmoji dalis. Dabar prasidės jos antrosios dalies vaidinimas.

"Šnipų pasaulis"

Ką veikia sovietų diplomatai?

WASHINGTONAS. — Tikrasis pasaulis susideda iš šnipų, intrigų ir dviveidiškumų", pasakė FBI dir. Cč M. Keley. Pastebėdamas, kad komunistų bloko agentų skaičius per paskutinį dešimtmetį daugiau negu padvigubėjo, Keley pareiškė: "Mūsų patirtis parodė, kad žymus skaičius tų Sovietų bloko ir Kinų oficialų turi betarpiškus ryšius su žvalgybos tarnybomis... Jų kasdieninių pareigų skaičiun įeina rinkimas karinių, ekonominių, politinių, mokslinių ir techninkinių informacijų su žala mūsų valstybės saugumui ir užsienio politikai".

ORAS

Šaltesnis

Saulė teka 6:50, leidžiasi 5:20

TRUMPAI IŠ VISUR

★

Kipro turkai nenori JAV tarpininkavimo

NICOSIA, Kipras. — Kipro saloje gyvenančių turkų (kipriotų) vadas Rauf Denktash pareiškė, kad Jungtinės Valstybės neturi jokio reikalo dalyvauti ginčuose dėl Kipro salos ir kritikavo prezidentą Carterį už atsiuntimą į tą sritį savo specialaus pasiuntinio Clark Clifordo.

Reikalauja atšaukti iš Korėjos JAV karius

PEKINAS. — Kinija trečią kartą pakartojo savo reikalavimą, kad Jungtinės Valstybės iš Pietinės Korėjos atšauktų savo kariuomenę. New China žinių agentūra paskelbė valdišką pareiškimą, kad JAV karo pajėgų buvimas Korėjoje yra "rimta priežastis abiem Korėjos dalims vėl susivienyti ir gresia taikai Korėjoje".

Paspartintos derybos dėl Pietinės Afrikos

CAPE Town. — Pietų Afrikos ministeris pirmininkas John Vorster tarėsi su JAV-bių ir Britanijos ambasadoriais dėl paspartinimo taikos derybų Rodezijoje. Pietų Afrikos laikraštis Johannesburg Star pranešė, kad Rodezijos ministeris pirmininkas Smith pareiškęs norą tartis su nuosaikiųjų negrų vadais pačioje Rodezijoje, bet atsisakė derėtis su jų patriotų Fronto partizanais.

Teršikai kelia balsą

WASHINGTONAS. — Yale universiteto medicinos profesorius Bouhuys pareiškė Senato viešųjų darbų subkomisijai, kad atliktos studijos neparodė, jog oro užteršimas ir kroniškos plaučių ligos turi ką bendro. Jis ir jo kolegos tyrinėjimus darę su 7,000 asmenimis. Bet erdvių inžinierius Verlyn Martin iš Costa Mesa, Calif., tai pačiai subkomisijai pasakė, kad jis buvęs priverstas išsikelti iš Los Angeles, kadangi ten dėl suteršto oro šimtai tūkstančių žmonių serga plaučių ligomis.

Surado būdą saulės energijai panaudoti

Allied Chemical Corp. Materials Research Center in Moriston, New Jersey, tyrimų laboratorijos dr. Arthur J. Nozik surado, kaip jis sako, pigų ir labai patogų būdą skaldyti vandeniui į vandenilį ir deguonį, kuriuos jau galima panaudoti įvairiems pramonės reikalams: šildyti namus ir vandenį, gaminti trąšas ir t. t.

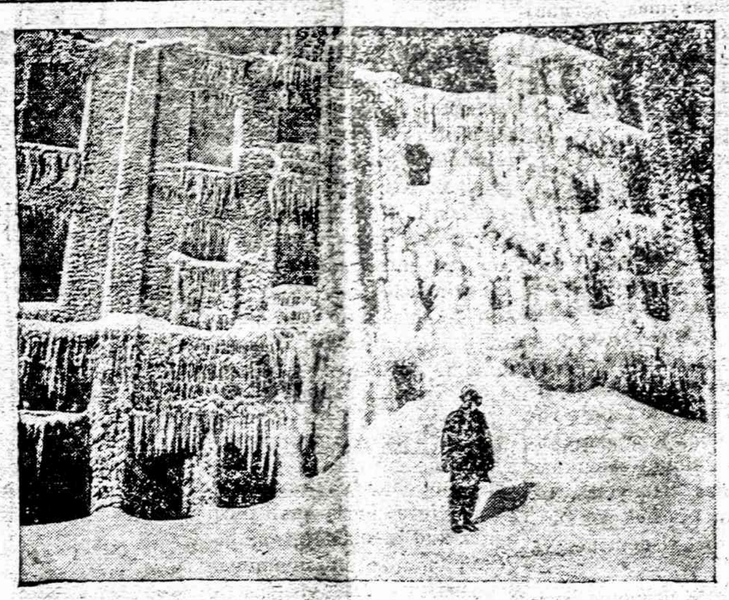

Gaisrininkams žiemos šalčių metu sunku dirbti, kai tenka gesint didelių namų gaisrai. Paveiksle matome Minneapolio gaisrininką, einantį prie apgesinto namo, ant kurio buvo išversta daug šalančio vandens. Saulutei teks gerokai pašildyti, kol ištarpins šiuos ledus.

Daug kaštuosianti Kisingerio apsauga

WASHINGTONAS. — Henry Kisingeris praėjusį rudenį persikėlė gyventi į kitus namus Washingtone ir perkėlimas JAV kaštavo mažiausiai $50,478. Daugiausiai išleista jo, kaip Valstybės sekretoriaus, apsaugos įrengimams.

Pavyzdžiui, penki dūmų detektoriai kaštavo kiekvienas po $161.50, langų ir durų uždoriai $619.30. Buto perdažymas, atnaujinimas, nereikalingų dalykų pašalinimas $12,000. Neužilgo jam persikėlus į arti esančius kitus namus vien langų apsauga kaštavo $10,800; už neperšaunamų langų stiklą $2,600.

Vos kelioms savaitėms praėjus Henry Kisingeris, išrinkus nebe Fordą, liko "bedarbis". Nuo prezidento Carterio priklausys kaip dar ilgai Kisingeriui bus nemokamai teikiama Slaptosios Tarnybos apsauga.

Kvebeko provincijos gubernatorius Rene Levesque nori šią provinciją atskirti nuo Kanados. Jis yra įsitikinęs, kad provincijos prancūzams bus lengviau gyventi. Bet gubernatorius labai skubėdamas, automobiliu užmušė vieną pėsčią žmogų. Dabar policija ir teismas nori nustatyti skubančio gubernatoriaus atsakomybę. Skuba gali pakenkti visiems jo planams.

Young apleido Afriką

LAGOS, Nig. — JAV ambasadorius prie J. Tautų vasario 11 d. išvyko į Afrikos pirmą pažadėdamas Afrikos juodųjų lyderiams, kad visomis taikos priemonėmis Amerika stengsis padėti Pietų Afrikos, Rodezijos ir kitų šalių juodiesiems.

Young grįždamas į Ameriką pakeliui sustos Londone. Jis turįs nuo Afrikos juodųjų lyderių pažadus taikiai išspręsti Rodezijos valdymo klausimą, bet ginluotas terorizmas vis dėlto tęsis. Afrikiečiai prašo, kad Amerika paspaustų Rodezijos vyriausybę ekonomiškai ir diplomatiškai. Šiuos visus klausimus amb. Young noris aptarti su Anglijos vyriausybės nariais. Jis prašys britų išdirbti su Afrikos lyderiais konkrečius reikalavimus, kurie turėtų būti patiekti Rodezijos baltųjų delegacijai, ieškant taikingo sprendimo.

Aukšč. Teismas už algų padidinimą

WASHINGTONAS. — Vyriausias teisėjas Warren E. Burger perspėjo Kongresą, kad algų pakėlimo federaliniams teisėjams vetavimas būtų tokia žala visai teisdarystės sistemai, iš kurios mes nebeatsitiestume per ištisą gentkartę ar ilgiau. Laiške Atstovų Rūmų subkomitetui jis pareiškė, kad nuo 1969 metų žymesnio algų pakėlimo nebuvimas atsiliepė taip, jog "netekome gabiausių teisininkų profesijos narių ir pasidarė labai sunku prikalbėti gerai kvalifikuotus teisininkus užimti (teismuose) pozicijas".

Jei Atstovų Rūmai ar Senatas nevetuos, algų pakėlimas teisininkams pradės galioti nuo šio vasario 20 dienos.

WASHINGTONAS. — Jungt. Valstybės ir V. Vokietija baigė dvi dienas trukusias derybas, bet atrodo, kad nesusitarė. Derybomis siekiama susitarti, kad Vokietija neparduotų Brazilijai atominių įrengimų ir bendrai, kad būtų draudžiama prekyba branduoline medžiaga.

Prez. Carteris neduos Izraeliui bombų

WASHINGTONAS. — Valstybės sekr. Vance, aiškindamas senato užsienių reikalų komitetui užsienio reikalus, pareiškė, kad prez. Carteris mano neperleisti Izraeliui Vietnamo karui ruoštų, bet nepanaudotų labai afektingų bombų, kurias prez. Fordas Izraeliui buvo pažadėjęs. Oficialiai šis klausimas bus paaiškintas dar prieš išvažiuojant valstybės sekr. Vance į Mažąją Azija, kur sekretorius noris susitvarkinti su bėgamaisiais reikalais.

Sekr. Vance pasakęs, kad savo nuomone, kas liečia Izraeliui žadėtas bombas, pasakys prezidentui dar prieš išvažiuojant į Viduriniuosius Rytus. Bombų klausimu galutinį sprendimą padarysiąs pats prez. Carteris. Keletas Amerikos kongreso narių prašė sekr. Vance išpildyti Amerikos pažadą ir perleisti Izraelitams bombas.

Bombos yra naujo tipo, kurios buvo skirtos panaudoti Vietnamo kare. Jos sprogdamos į orą iš taško skysti, kurs susijungęs su oru sprogsta, išvystydamas galingą jėgą kelių šimtų pėdų spinduliu.

HAROLD BROWN
Secretary of Defense

Prezidentas Jimmy Carter pasirinko teisininką Harold Browną krašto apsaugos sekretoriaus pareigoms, Jis sutinka atšaukti karius iš Pietų Korėjos, bet jis nenori mažinti krašto apsaugos biudžeto

SIRIJOS TANKAI ĮSLIAUŽĖ Į PALESTINIEČIŲ STOVYKLAS

Žuvo dešimt teroristų, keturiolika sunkiai sužeistų pateko ligoninėn

BEIRUTAS, Libanas. — Arabų karo jėgos, daugumoje sirijiečiai, vakar ryžosi baigti palestiniečių nuginklavimą. Praeitų metų lakpričio 21 dieną palestiniečių karo vadas sutiko baigti karo veiksmus ir padėti ginklus, bet iki šios dienos karingi palestiniečiai dar neatidavę visų ginklų. Didžiąją artileriją jie paliko kovos lauke, ten pasiliko ir tankai, bet kulkosvaidžius ir šautuvus jie susivilko į savo stovyklas. Sirijos karo vadai norėjo atimti visus palestiniečių ginklus, bet kitos arabų valstybės prašė pasitikėti ir leisti jiems nešiotis mažus ginklus.

Libane kovojusieji palestiniečiai, čia atsiradę iš Jordano ir pačios Sirijos, buvo laikomi pietinėje Beiruto dalyje šetilos priemiestyje. Sirija jiems teikė maistą, drabužius ir šilumą, bet sirijiečiai jiems aiškiai pasakė, kad jie yra belaisviai ir privalės klausyti mūšius laimėjusios kariuomenės įsakymų. Palestiniečiai nesijautė belaisviais. Jie kalbėjo tiktai apie paliaubas ir galimas kovas netolioje ateityje.

Didokas palestiniečių skaičius buvo pietinėje Libano dalyje, visai netoli Izraelio sienos. Iš Libano palestiniečiai organizavo įsiveržimus į Izraelį. Izraelio pasienyje buvusieji palestiniečiai neatidavė Sirijos kariams savo ginklų. Jie aiškino, kad ginklai jiems esą reikalingi gintis nuo galimo izraelitų užpuolimo. Pasienyje buvę palestiniečiai nebeklausė griežčiausių Sirijos karo vadų įsakymų. Galų gale, praeitą savaitę Sirijos kariai įmaršavo į pasienį ir nuginklavo kelis palestiniečių dalinius. Izraelio karo vadovybė savo laiku buvo uždraudusio Sirijos kariams artėti prie Izraelio sienos. Izraelio karo jėgos pradėjo ruoštis įsiveržti į Libaną, bet paskutiniu metu įsakymas buvo atšauktas. Izraelio ir Sirijos karo vadai aptarė reikalą ir nutarė konflikto dėl palestiniečių nuginklavimo nekelti.

Bet palestiniečiai, matyrę apie jų draugų nuginklavimą Izraelio pasienyje, pradėjo kabinėtis prie Sirijos karių Beiruto pietinėje dalyje. Sirijos kariai gavo įsakymą nuginkluoti palestiniečius, atimti iš jų kulkosvaidžius, šautuvus ir revolverius. Prie palestiniečių stovyklų prasidėjo kovos. Kovų metu šeštadienį žuvo 10 žmonių, o 14 buvo sunkiai sužeisti. Šeštadienio vakarą Sirijos karo vadovybė pasiuntė tankus į visas keturias palestiniečių stovyklas. Sirijiečiai turėjo įsakymą atimti visus ginklus iš palestiniečių. Sirijos kariai nesileido į jokius pasitarimus su palestiniečiais. Jiems liepė kelti rankas aukštyn ir atiduoti visus ginklus.

Vyrauja įsitikinimas, kad dabar, nuginklavus palestiniečius, bus galima siekti taikos ne tik pačiame Libane, bet ir kitose Artimųjų Rytų vietose. Izraelis manė, kad dabar galės susitarti su Sirija ir Jordanu.

Kur Sovietai gauna pinigų

Jungtinėms Valstybėms jau skolingi $32 bilijonus

Kiekvieną kartą, kai Sovietai padaro kokią naują šunybę pasaulyje, reikia savęs paklausti, kur jie tokiai savo veiklai gauna pinigų, klausia Chicago Sun-Times.

Ekspertų apskaičiavimu, sovietų bloko skolos, Vakarams (žymiausia dalimi Jungtinėms Valstybėms) jau pasiekė $32 bilijonų.

Per santykius su Vakarų Europos bankais ir per klientus Rytų Europoje (anapus Geležinės Uždangos) sovietai visomis pastangomis siekia dar daugiau paskolų ir kreditų. Jų iš bendro centro tvarkoma sistema teikia jiems neginčijamai parankesnes sąlygas turint reikalus su Vakarų bankininkų palaida bala, kurioje jie džiaugiasi "gerai pardavę" be pelno gulinčius pinigus.

Šiuo atveju trijų didžiausiųjų JAV bankų — Bank of America, Chase Manhattan ir Citibank sutarimas nedalyvauti naujoje Eurodollar $250 milijonų paskoloje sovietams, laikomas geru ženklu. Kiti bankai tebespekuliuoja viltimi, esą jei sovietai buvo geri "kustomeriai" praeityje, gal būs ir ateityje...

Jei Sovietų Sąjunga ir toliau su tokiu godumu ieškos naujų "paskolų" kaip per praeituosius 5 metus, tai 1980 metais (po 3 metų) jų skolos Vakarams — didžiausia dalimi Amerikai — sieks $45 bilijonus, o 2000 metais daugiau kaip $100 bilijonų.

Dirbtinas sūris

WASHINGTONAS. — Žemės ūkio departamentas mano, kad natūraliam pieno sūriui brangstant, rinkoje vis daugiau ir daugiau įsigalės dirbtinas sūris, kurs daromas iš chemikalų ir organinių medžiagų mišinio, kaip medvilnės sėklų, koko riešutų ir t. t.

Wisconsino pieno ūkiai ir sūrių gamintojai rimtai yra išsigandę. Jie baiminasi, kad dirbtinas sūris gali jiems paglemžti jų pragyvenimo šaltinį. Amerikos pieno gamintojų sąjunga mano pradėti stiprią propagandą, skatinant amerikiečius naudoti pieną ir natūralų sveikatai nekenksmingą sūrį.

● Žmogus negali gyventi be sienų. Taip pat ir tarp sienų.

JONAS A. BARAUSKAS, PH. D.

Kas čia dabar darosi?

Romos imperijos kilimas ir žlugimo priežastys. Panašumai ir skirtumai su dabartine Amerika. Velniai lai dirba, o neviešpatauja

Daugelis gyvenimo, politikos ir laiko įvykių stebėtojų gretina dabartinės Amerikos eigą su Romos imperija ir klausia, ar ją ištiks toks pat likimas? Jie prilygina brolius Grakchus su broliais Kennedžiais, sen. Humphrį ar kitą kurį su Ciceronu, o milijonus nuolatinių pašalpos gavėjų su Romos miesto dykaduoniais, besirūpinančiais tik veltui dalinama duona ir žaidimais. Tad negyventina netikrumo baimėje, o įvelgtina tikrovei į akis, kad būtų aišku, kas čia dabar darosi tikslu įvykius rutuliojti norima ir gerą kryptimi.

1974 m. italų istorikė dr. Lidia Staroni Mazzolani parašė dokumentais paremtą studiją "The Empire Without End". Joje duodami istoriniai duomenys kreipiant daugiausia dėmesio į išorines ir vidujines Romos imperijos žlugimo priežastis.

Romos valstybė buvo įkurta apie 500 metų prieš Kristaus gimimą ir išsilaikė tūkstantį metų. Studijoj apima imperijos kilimo viršunę ir smukimo pradžią laikotarpiu nuo 200 m. pr. Kr. iki 200 m. mūsų erojė. Nors pagal padavimus Romą įkūrė dievai ir jai garantavo begalinę egzistenciją, tačiau faktų istorikas Polybius tvirtino, kad romėnų dekadansas prasidėjo 2-me šimtmetyje prieš Kristų, užėmus Kartaginą ir užviešpatavus Viduržemio jūros pakraščius. To pasekoje prasidėjo prabangus gyvenimas, lėbavimai ir tingiavimas, pamirštant senasias tradicijas ir dorybes.

Po šimtmečio nuo Kartaginos užėmimo, įvairiose imperijos srityse įvyko neramumai ir sukilimai, panaikinę demokratinę santvarką ir įvedę nuolatinę diktatūrą. Veltui Livijus ir kiti jo bendralaikiai ragino grįžti prie senųjų vertybių — patriotizmo, asmeninio ir politinio sąžiningumo, pasišventimo visuomenei, aplinkai ir valstybei. Dar šimtmečiu vėliau Tacitas kreipė visų dėmesį į viešpataujančius nusikaltimus, gobšumą, korupciją, vergiją, stoką drausmės kariuomenėje, samdinius vietoj piliečių joje, vis keliamus mokesčius veltėdžių išlaikymui, įsiviešpatavęs cinizmas, stoka pagarbos valdžiai ir istatymams. Tai ryšku iš Katono, Ciceronо, Senekos, Lukono ir kitų valstybininkų kalbų bei raštų, istorikų Plinijaus ir Plutarcho užrašų, net iš Horacijaus ir Virgilijaus eilėraščių.

Anų laikų vaizdus autorė sugebėjo perkelti į šių dienų pasaulio realybę kreipiant didžiausią dėmesį į galingąją Ameriką. Sugretinimų panašumas yra bauginantis, tačiau yra labai žymių ir esminių skirtumų.

Romos imperija paskutiniais 200 m. prieš Kristų buvo užėmusi visus savo artimuosius kaimynus ir net tolimesnius kraštus. Tai buvo pati didžioji jos silpnybė. Jiems užimtų kraštų gyventojai buvo visi vienodi — barbarai. Jie juos engė, plėšė, žudė, vežė jų turtą į metropoliją. Tuo tarpu Amerika per savo 200 nepriklausomo gyvenimo metų ne tik neužkraudė ne vienos tautos ar valstybės, bet ir prisidėjo prie kolonialinių valstybių — Italijos, Japonijos ir Vokietijos panaikinimo. Jos tapo amerikiečių sąjungininkėmis kartu su buvusiomis kitomis kolonialinėmis galybėmis: Anglija, Prancūzija, Belgija ir Portugalija.

Deja gero gyvenimo ir svetimų įtakų dekadansas palietė Ameriką, kaip kadaise Romos imperiją. Ne kas kitas, o tik dekadansas bei iš jo kilusios negerovės sudarė sąlygas bujoti naujoms kolonialinėms galybėms — Sov. Sąjungai ir Kinijai, su kuriomis susipainiota įvairiais ryšiais. Taikos balandėliai prisidėjo seniau ir prisideda dabar prie valstybės silpnėjimo. Klaisiškas tam pavyzdys yra sufanatizuotų Romos imperijos krikščioniškų legijonų atsisakymas kariauti prieš sukilėlius Recijoje. Jie metė ginklus ir priartino vandalų gaujas prie Romos. Šiandien Amerikoj netrūksta įvairių tikybininkų ir šiaip žmonių, siūlančių vienšališkai mesti ginklus Recijos legionierių pavyzdžiu.

Pastaraisiais metais, po ilgoki klaidžojimo ir amerikoniškos revoliucijos bei staigių pakitimų, vėl grįžtama prie patriotizmo ir senų tradicijų. Daugelis jaunimo ir suaugusių prisimena ir jau vykdo senųjų romėnų aksiomą, kad respublikos bei jos žmonių saugumas yra vyriausias istatymas, tik ar tokie asmenys bus pakviesti valstybės bei visuomenės vadais?

Praeitą kartą priėjome išvados, kad, veikiant komunizmo paslėptai propagandai ir neigiamoms jėgoms, susimaišė moralinių vertybių gradacija, o patriotizmas, kaip toje Romos imperijoje dekadanso metu, ta po neigiama vertybe. Ne veltui seniau Romos, o dabar ir Washingtono patriotai kartu su sen. Goldwateriu turėjo pakeltu balsu šaukti, kad patriotizmas nėra nusikaltimas...

Patriotizmo pasireiškimų bei patriotų neigimas bei šmeižimas pasireiškė ne vien dabartineje konfrontacijos pasekmeje prie Chicagos Jaunimo centro bei Draugo puslapiuose, bet daug anksčiau. Dabar dera prisiminti vienoje Veiksnių konferencijoje priimta gėdinga rezoliucija, smerkianti "patriotinius išpuolius". Dėl to viešai keliu klausimą:

— Kas yra tos rezoliucijos autoriai ir ar jie priklauso bendradarbiautojams bei tiltų su sovietais statytojų agentūrai?

Keliant šį klausimą ir darant išvadas, svarbu prisiminti visuomeninio darbo aksiomą arba neginčijimą taisyklę, kad asmuo, bet kokiomis sąlygomis vykdąs svetimas idėjas, tuo pat save diskvalifikuoja iš visuomeninio, ypač politinio, darbo bei gyvenimo. Čia prisimintina gerbiamo politiko prel. M. Krupavičiaus garsus posakis, kad dėl Lietuvos laisvės jis eitų su pačiu velniu. Su tuo visi sutinkame, tik nenorime ir neleisime, kad velniai dominuotų ir viešpatautų mūsų politiniame bei visuomeniniame gyvenime.

Ciniškas atvirumas

Ieškant mūsų nesantaikos priežasčių ne kartą buvo tvirtinama, kad ją sukėlė grupė politinių fanatikų, užsimaniusių primesti savo valią visiems šio krašto lietuviams. Buvo nurodoma, kad savo tikslų siekdama ši politinė grupė užvaldė eilę politinių, bendresnio pobūdžio organizacijų, kaip Lietuvių Fondą ir kitas, infiltravo vienuolių leidžiamą spaudą ir pagaliau pajungė "demokratiniais" rinkimais sudarytą Lietuvių Bendruomenės organizaciją.

Pasinaudodama visuomenės abejumu, kuri džiaugėsi kad dar yra kas dirba bendruosius darbus, ji tyliai susidarė reikiamus "prietilčius" galutiniam puolimui. Taip pasiruošusi toji politinė grupė ėmėsi ALTos griovimo. Per B-nės organizaciją ji pradėjo veržtis į ALTos veiklos sritį, siųsdama savo "ambasadorius" į Washingtoną ir bandydama "nukniaukti" dalį laisvės kovai skiriamų aukų. Ji net sugebėjo išardyti Prezidento Nixono paskirtą audienciją pabaltiečiams.

Būdinga, kad griovimo darbą pradėjusi, ši grupė sugebėjo veiklos ardymu kaltinti visus, kurie išdrįso juos jų užmojus nurodyti visuomenei. Jie taip pat "visomis keturiomis" gynėsi jiems priemetamų kaltinimų.

Bet štai, sausio mėn. "Pasaulio Lietuvyje" Stasys Barzdukas su šiurpiu atvirumu padėjo viską kaip ant delno. Paneigęs visuomeninio darbo pasidalinimo principą jis skelbia herojais 1967-70 m. JAV. LB Krašto Valdybą, kuri "pradėjo politinį darbą" — taigi, ALTos darbų duplikavimą — ir "paskelbė aukotojo laisvo apsisprendimo principą" arba Vasario 16-osios aukų grobstymą.

Štai tos valdybos sudėtis: pirmininkas Bronius Nainys, kun. J. Borevičius, S. J., J. Kavaliūnas, Anatolijus Kairys, Stasys Džiugas, Kostas Dočkus, Antanas Šantaras, Povilas Žumbakis, Valdas Adamkus ir Dalia Tallat-Kelpšaitė.

Visuomenė ir ypač jos organizacijos turėtų įsidėmėti šias pavardes bei įsižiūrėti jų veidus. Sukeldami nesibaigiančius vaidus šio krašto lietuvių veikloje jie didžiai pasitarnavo okupantui. Tik atmintina, kad jie tėra erzelio vykdytojai, o planuotojai buvo ir yra kiti.

Stebėtina, kad iki šiol nepaskelbta medalių!

T. Tauragis

GREITA ORIENTACIJA.

JEIGU KOMUNISTINĖ PROPAGANDA ČIA NEGALIMA TAI... TURĖSIU JAUNIMO CENTRĄ UŽDARYTI!...

VIKTORAS VYTENIETIS

PIRMIEJI KARIŠKI ŽINGSNIAI

Naujoko atsiminimai

(Tęsinys)

Jagelonys. Į pietus nuo Liutonių, 5 klm. atstume nuo Žiežmarių — Kietaviškių vieškelio, tarp kalnelių ir skardžių bei slėnių, yra dveji Jagelonys — Kalniniai ir Kloniniai, nes vienas kaimas yra ant kalnelio, o kitas — slėny. Čia buvo kautynės su bolševikais ir lenkais. 1919 m. liepos 15 d. žuvo 5 p. p. grand. Aleksas Vasiliauskas ir eil. Kazys Bartkus, kurie palaidoti Kalninių Jagelonių kapinaitėse. Jos yra ant gražaus kalnelio ir turi labai daug originališkų medinių kryžių. Karių kapus žmonės buvo sutvarkę ir apdėję akmenimis.

Vietiniai gyventojai pasakojo, kad ir Kloninių Jagelonių kapinaitėse yra palaidotas vienas Lietuvos kareivis. Po ilgo ieškojimo kapas surastas, bet jis buvo labai apleistas ir gyvulių sutryptas. Kas ten palaidotas, niekas iš viso kaimo gyventojų nežinojo. Kapas sutvarkytas ir pastatytas kryžiukas.

Semeliškės. Tai mažas miestelis, buvęs 6 klm. atstume nuo administracinės linijos. Parapijos kapinėse palaidotas 1 gusarų p. eil. Bernardas Mačiulis, žuvęs 1919 m. balandžio 7 d. Jo tikras kapas nesurastas, nes niekas nežinojo, kur jis yra palaidotas. Tai padarytas jam kapas šiauriniame kapinių kampe už vokiečių karių kapų ir pastatytas kryžiukas.

Daugirdiškiai. Už Semeliškių, prie pat administracijos linijos yra Daugirdiškių kaimas ir dvaras. Gale šio kaimo lauke palaidoti 10 p. p. kareiviai Jonas Višniauskas ir Jonas Šiurka, žuvę 1920 m. spalio 18 d. kautynėse su lenkais. Ten yra palaidotas ir vienas lenkų kareivis Stanislav Ciedzevič, nukautas 1920 m. gruodžio 29 d. Jų visų kapai buvo sutvarkyti ir aptverti dviem tvorelėmis — vielų ir gyvaja žilvičių tvorele. Kapus prižiūrėjo vietos mokytojo tėvas, senukas Dulkė.

Aukštadvaris. Labai gražioje vietoje, tarp miškų ir ežerų yra nemažas Aukštadvario miestelis. Bet parapijos kapinės labai apleistos, neaptvertos, gyvulių mindkapinaitėse ilsisi 1 gusarų p. eil. Jonas Ašmentas, miręs 1922 m. rugsėjo 28 d.

Mikoslavas. Miestelis yra 12 km. atstumę į pietų vakarus nuo Alytaus. Parapija atrodo turtinga, bet kapinės baisiai apleistos ir apžėlę nepraeinamais krūmais. Jose yra palaidoti 3 kareiviai. Jų kapai buvo jau išnykę, kad net ir jų vietos niekas nebegalėjo parodyti. Klebonas tvirtino, kad čia jokių kareivių nesą palaidota. Tačiau ilgokai paklausinėjus vietos gyventojus, paaiškėjo, kad čia yra palaidotų kareivių. Į dešinę nuo vartų buvo supiltas bendras kapas ir pastatyti kryžiukai, kurie liudija, kad čia yra palaitoti 1 art. p. eil. Jonas Mažeika, miręs 1920 m., 1 p. p. eil. Ignas Švedlauskas ir 9 p. p. eil. Antanas Daugininkas.

Rumbonys. Bažnytkaimis yra 8 km. atstume į šiaurę nuo Alytaus, kairiajame Nemuno krante. Apgriuvęs dvaras, medinė bažnytėlė, keletas trobelių ir kiek toliau gražus piliakalnis. Bet Rumbonys gali pasigirti, kad jie turi gražiausias visoje Lietuvoje kapines. Tiesūs, geometriški, nuvalyti takai ir takeliai, gražios beržų, šermukšnių ir kitokių medžių alėjos, tvarkingos kapų eilės. Sutvarkyti kapai, medeliai ir gėlės šias kapines daro pasakišku parku. Šių kapinių tvarkytojas buvęs Rumbonių klebonas kun. Karužą, ramiai ilsisi prie takelio, netoli klebonijos. Ant jo kapo auga gražus ąžuolas, kuris, tur būt, yra originališkiausias ir gražiausias jam paminklas. Po jo mirties kapines tvarkė ir prižiūrėjo velionies bendradarbis, senukas Vincas Boža. Klebonas mirdamas prašė, kad jis prižiūrėtų kapines, tai senukas ir šventai pildė velionies prašymą. Tai iš tikrųjų gražus ir kilnus pavyzdys.

Rumbonių kapinėse yra palaidoti 1 p. p. eil. Mikas Visockis, miręs 1920 m. ir eil. Antanas Pauža, miręs 1920 m. vasario 22 d. 8 p. p. eil. Blažiejus Žvaliauskas, miręs 1921 m. gruodžio 3 d. ir 6 p. p. eil. Vladas Mikulavičius, miręs 1924 m.

Marijampolė. Gražiose parapijos kapinėse palaidota apie 50 mūsų karių. Jų kapus sutvarkė 9 pėstininku L. K. Vytenio pulkas. Visiems kapams padarė cementinius antkapius ir kryžiukus. Ilgesnį laiką atskiro karių kapų ploto nebuvo ir karius laidojo įvairiose kapinių vietose. Tik apie 1928 m. pulko kapeliono kun. Petrausko pastangomis, vidury kapinių buvo gautas atskiras ketvirtainis sklypas. Jis buvo gražiai išplanuotas, padaryti takeliai, pasodinta medelių, gėlių ir aptvertas geležine tvorele. Tai buvo pavyzdingiausios karių kapinės. Visi kapai buvo apsodinti gėlėmis, kurių priežiūra rūpinosi vietos šaulės ir mokinės. Iš daugelio ten palaidotų, man yra žinomi šie kariai: 9 p. pulko vadas plk. Svilas, ltn. Leonas Jonaitis, viršila Mykolas Mizerevičius, eil. Viktoras Miliauskas, Valerijonas Smilgys, Augustas Sakalauskas, Antanas Stirbys, Bronius Mulecinas, Jonas Bajorinas, Ignas Kazlauskas ir Karolis Mejuberis.

(Bus daugiau)

Great American Dream Machine.

USA

America is the place that is made out of dreams. And, U.S. Savings Bonds have been helping to make happy dreams come true for years.

Now, Bonds mature in less than six years. That means your dreams can come true faster than ever before.

You can buy shares in your particular dream by joining the Payroll Savings Plan where you work, or the Bond-a-Month plan where you bank.

Before you know it, your American dream will be a reality.

Now E Bonds pay 5½% interest when held to maturity of 5 years, 10 months (4% the first year). Bonds are replaced if lost, stolen, or destroyed. When needed they can be cashed at your bank. Interest is not subject to state or local income taxes, and federal tax may be deferred until redemption.

Take stock in America.

Now Bonds mature in less than six years.

PASSBOOK SAVINGS...
the best way to save regularly!
5¼% a year
Paid and Compounded Quarterly
OUR SAVINGS CERTIFICATES EARN UP TO 7¾%

see us for HOME financing.
AT OUR LOW RATES
WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME

Mutual Federal Savings and Loan
2212 WEST CERMAK ROAD — CHICAGO, ILLINOIS 60608
PETER KAZANAUSKAS, President — Phone: VIrginia 7-7747
HOURS: Mon.Tue.Fri. 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1
SERVING CHICAGO AND SUBURBS SINCE 1905

ANTARKTIKOS LEDYNAS SLENKA

Mūsų žemė, kaip Galileo pasakė inkvizitoriams, "o tačiau ji sukasi". Kad sukasi, reiškia turi ašį, o turėdama ašį turi ir ašigalius, dar poliais vadinamus, būtent Šiaurės Ašigalį (Žiemių Polių) ir Pietinį Ašigalį (Pietų Polių). Ašigalių sritys vadinamos — šiaurinė Arctic (Arktis) ir pietinė Antarctic Antarktis). Šį kartą kalba eina apie Antarktį.

Antarktis yra žemynas — didžiulis 14 milijonų ketvirtainių kilometrų kontinentas, o visą Pietų Polių supančioji sritis turi net 66 milijonus ketv. kilometrų. Visus tuos plotus dengia sniegas ir mylių storumo ledynai, kurie kai kuriose geologinėse gadynėse augo — storėjo, sutraukdami daug okeanų vandens, o dabar, kaip mokslininkų nustatyta, traukiasi, mažėja, "tirpsta", nors temperatūra ten net "karščiausią" vasaros dieną pakyla daugiausiai iki — 30 laipsnių žemiau nulio Celsijaus.

St. Petersburg Times š. m. sausio 2 d. sekmadienio laidoje apie Pietų Ašigalio laikyseną straipsnyje "Antarctica's ice cap is on the move" rašo:

Įrodymų gausėjo, kad Antarktiką dengiantys ledo dangčiai jokiu būdu nėra kokie amžinai pastovūs, o didėdami ir mažėdami kartkartėmis yra paveikę didelius pakitimus globalinių vandenų lygyje.

Dr. Robert H. Thomas, iš Maine universiteto, kurs šiuo metu matuoja Ross Ledų Iškyšulį, praneša kad ten, kur didžiausioji ledo srovė iš Marie Byrd Land slenka į tą iškyšulį, tas ledas storėja ratomis po tris pėdas metų bėgyje, o Marie Byrd Land (Marijos Byrd žemėje) jis atrodo plonėja ratomis po 16 nykščių (inčų, colių) per metus. Jei, tikrai taip, tai reiškia, kad to krašto vidaus ledas slenka jūros linkui, ir kuomet nors ateityje reikšmingai pakels jūrų vandens lygį visame pasaulyje.

Įšalo ledui gręžti grąžtas

Nors svarbiausias užsimojimas patirti kas ten darosi bandant pergręžti Ross Iškyšulio ledą ir ištirti jūrose dugną po juo, susitrukdė, šiuo metu yra vykdoma visa eilė kitų studijų. Grąžtas (drilius) tapo įšaldytas praeitą savaitę kai slenkantis ledas suspaudė gręžiamąją skylę. Planuojama grąžtą iš ledų išlaisvinti pilant karštą vandenį per gręžimo vamzdį. Bet įšalusį grąžtą manoma palikti per visą antarktikos žiemą, kuri čia prasideda tuo pačiu metu, kai Šiaurės Pusrutulyje prasideda vasara. Karšto vandens metodą vartojant nebereiktų gręžti per ledą naują skylę.

Grąžtą išlaisvinus iš apšalimo būtų galima baigti gręžti likusias 300 pėdų iki dugno Iškyšulio, kurs yra 1,375 pėdų storumo ir plūduriuoja ant 780 pėdų gilumo vandens. Tas ledo iškyšulys yra didumo kaip visa Ispanija.

Ledynai nesilaiko vietoje

Kaip visos glaciologinės programos galva Dr. Richard Cameron ištyrė, sąlygos to Iškyšulio viduje atrodo kinta stebėtinai sparčiai. Sritys (ledynų), kurios buvo lygios kai Amundsen 1911—1912 m. jas peržygiavo pakeliui į Pietų Polių ir kai Dr. Laurence Gould jas perėjo 1928—1929 metais, dabar smarkiai išvagotos giliomis daubomis ir prarajomis, o kur tuomet buvo prarajos, dabar yra lygu.

Tatai rodo, kad dalis to iškyšulio, kuri kadaise plūduriavo, yra nusėdusi ir priešingai. Jūrų paviršiui pasaulyje kylant, tas plūduriuojantis ledo iškyšulys yra iškeliamas aukščiau. Bet ledo sunkumui Antarktikoje lengvėjant, apačioje esanti žemė kyla, ir taip tiedu efektai tarp savęs lenktyniuoja.

Jūros gali pakilti per 20 pėdų

Dr. Terence J. Hughes, iš Maine universiteto, tiki, kad jei tas ledas iškils ir pasidarys plūduriuojantis ir toliau vidun (Antarktikos teritorijoje, inland) negu dabar, tuomet visas Marijos Byrd Žemės (Marie Byrrd Land) ledo iškyšulys disintegruosis (suirs), sukeldamas jūrose vandenis kokias 20 pėdų aukščiau...

Ross Iškyšulio (Ross Shelf) tarptautinė studija yra tęsiama jau kelinti metai. Norint išmatuoti jo storumą, Jungtinių Valstybių Laivyno lėktuvai britų radaro išradimą kryžkreižėmis išnešiojo daugiau kaip 22,000 mylių ledo paviršiumi. Visa tai patvirtino faktą, kad greičiausias ledo srovės slinkimas yra, kur ledas storiausias. Panašiai kaip tekančioje upėje, ledas srovės viduryje greičiau slenka — po trejetą pėdų kiekvieną dieną, negu srovė šonuose, kur ledas yra labiau sustingęs.

Nors daugiausiai susirūpinimo skiriama Vakarų Antarktikos Ledo Dangai (West Antarctic Ice Sheet), kuri dengia Marie Byrd Land — tarptautine studija taikoma ir daug didesnei Rytų Antarktikos Dangai. J. Pr.

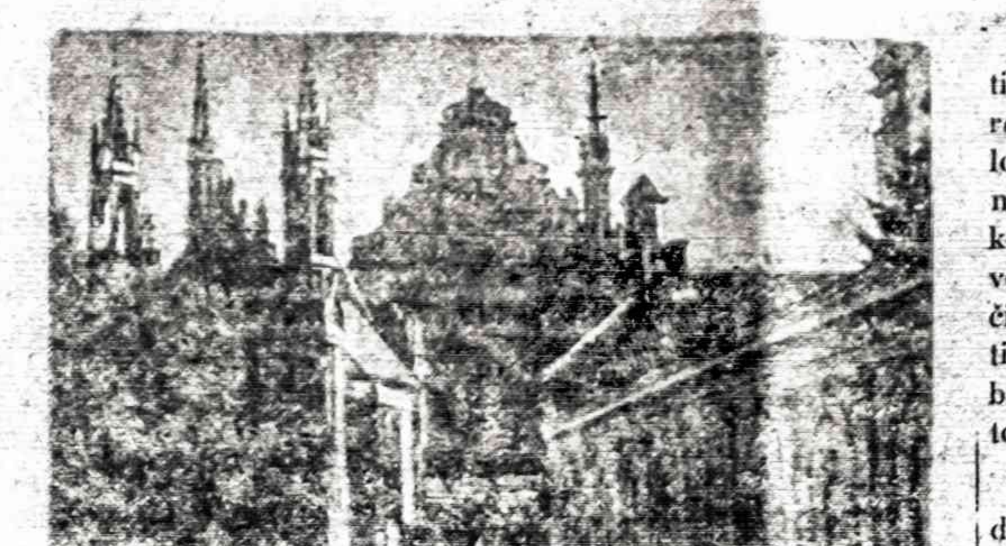

Vilnius, Šv. Onos ir Bernardinų bažnyčios

Su melu netoli tenuvažiuosi

Dienraščio Draugo šių metų vasario mėn. 7 d. laidoje įdėta tulo J. Kauno straipsnis antgalve: "LB Vild. Vak. Apygardos susipažinimas". Iš straipsnio matyti, kad š. m. sausio mėn. 30 d. Jaunimo Centro kavinėje buvo sušauktas Apygardos Apylinkių pirmininkų ir jų atstovų susirinkimas, kuriame apylinkių pirmininkai ar jų atstovai darė pranešimus iš savo apylinkių veiklos.

J. Kaunas rašo: "Bridgeporto atstovas P. Šimoliūnas, Cicero — A. Venslovas pasakojo, kad apylinkėje veikia lit. mokykla, šokių grupė. Suruoš tas mokinių rašinių konkursas, ruošiama Vasario 16-ji..."

Bridgeporto apylinkėje nevei kia nei lituanistinė mokykla, ne šokių grupė. Pranešėjas p. Šimoliūnas tik sapnavo tokius dalykus, bet tikrumoje visai jų nėra.

Mums bridgeportiečiams labai gerai žinoma, kad tokios grupės Bridgeporte neveikia. Gal p. Šimoliūnui sapnuojasi tie laikai, kada tos grupės veikė, bet jos užsidarė prieš 4-rius metus.

Iš J. Kauno straipsnio matyti, kad atstovai pranešimus darė iš dabarties apylinkių veiklos, tačiau p. Šimoliūnas taip nudailino savo "pranešimą", kad davinius ėmė iš praeities veiklos ir juos įstatė dabarčiai. Žinoma, — iš frontininkų tik tokių klaidinimų ir galima buvo tikėtis, paskelbiant iš piršto išlaužtus dalykus.

Lietuviškos veiklos pavaizdavimas nebūtais dalykais, nesudaro garbės nei apyl. valdybai, nei padoriems lietuviams, nei pačiam pranešėjui, susirinkime dariusiam pranešimą.

Bridgeportietis

Šaltis suvartojo dovaną

Amerikos ekonomijos tyrinėjimų ir "pranašyščių" firmos direktorius M. Evans sako, kad šaltis jau iš anksto sunaudojo prez. Carterio pažadėtą dovaną 50-ties dolerių dydžio. Jei ta dovana būtų padidinta iki 65 dolerių, kai kalbama, tai ir tuomet šalčio padarytus nuotolius neišlygintų. Žmonės tą dovaną gavę apmokės dujų, elektros ar vandens sąskaitas arba, geriausiu atveju, nuosavybės dalį mokesčių ir ji tuo būdu neturės įtakos krašto ūkiui.

Direktorius Evans išskaičiuoja, kad numatyta prezidento 8,5 bil. dol. dovana jau yra išeikvota: 2,5 bil. dol. išleista suvartojant didesnį kiekį alyvos, 2,5 bil. dol. — apmokant didesnes šiais metais kuro ir elektros bylas, 1,5 bil. dol. netekta paliuosavus iš darbo 1/2 milijono darbininkų per pirmą 1977 m. ketvirtį, paspirginus šalčiui, ir 2 bil. dol. išmokėta perkant brangesnes daržoves ir vaisius.

Dir. Evans sako, kad pasikalbėjus Vašingtone su kongreso komiteto nariais, kurie tyrinėja šalčio padarinius, paaiškėjo, kad kongresmanai atidėjo nuolatinį mokesčių sumažinimą, kurs Amerikai taip reikalingas.

Amerikos ekonomija bus žalojama dėl įšalusių upių ir dėl dujų trūkumo, kurių ir vasarą įmonės negaus pakankamai, nes didelė dalis vamzdžių, kuriais bėga dujos, bus naudojamos dujų atsargoms paruošti ateinančiai žiemai. Esą, 1977 m. baigsis su 7.9% bedarbių. Vartojamų prekių kainų rodyklė padidėsianti 6,1%. Prekių kainos galės kilti dar daugiau, ypač maisto, jei ateinančią vasarą sausra vėl pradės džiovinti ūkininkų laukus.

Kitas ekonomistas W. G. Nelson IV sako, kad Amerika slenka nuo nepriklausomybės prie priklausomybės, augant alyvos suvartojimui ir jos kainoms. Vienintelis kas gali arabus sulaikyti nuo kainų kėlimo, tai anglis, bet, esą, mes labai mažai esame padarę anglies sunaudojimo padidinimui. Nelson pranašavo, kad 1977 m. dujos pabrangsiančios 52%, o alyvos kaina laike ateinančių penkių metų greičiau iai pabrangsianti laikantis prie arabų kraštuose būsimos infliacijos.

Nušovė policininką

Trys iš Elgino, Ill., nuo tėvų pabėgę jaunuoliai, apiplėšimo metu vienos krautuvės Texarkana, Arkanso, iš užpakalio nušovė vieną policininką. Visi trys jaunuoliai suimti. Jie kaltinami plėšikavimu ir policininko nužudymu.

Tyrinėjimo kaštai

WASHINGTONAS. — Naujas sudarytas kongreso komitetas ištirti prez. Kennedžio ir kun. dr. Liuterio Kingo nužudymą kaštuos mokesčių mokėtojams apie 13 mil. dol. Manoma, kad kai kurie amerikiečiai visiškai nenori atidarinėti senų žaizdų, o skeptikų vis tiek nepatenkins.

ŽUVO KARALIAUS ŽMONA

Jordano karaliaus Husseino žmona ir kiti du vyriausybės pareigūnai, karalienės palydovai, žuvo vasario 9 sugedus helikopteriui, kuriuo jie skraidė.

KNYGOS ANGLŲ KALBA

J. Jasminas, A KISS IN THE DARK. Pikantiškų ir intymių nuotykių aprašymai, paimti iš gyvenimo. Lengvas stilius, gyva kalba, gražiai išleista 150 psl. Kaina $2.50.

Dr. Juozas B. Končius, HISTORY OF LITHUANIA. Lietuvos istorijos santrauka nuo pat senųjų amžių iki pokario metų. Vidutinio formato, 142 psl., kainuoja $2.00.

Dr. Juozas B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT. Istoriniai DLK Vytauto bruožai, paliečiant to laiko Lietuvos valstybės ir jos kaimynų istoriją 211 psl. Kaina $3.00. Kietais viršeliais $4.00.

Dauguma šių knygų yra tinkamos dovanos įvairiomis progomis. Jas ir kitas knygas galima įsigyti atsilankius į Naujienas arba atsiuntus čekį ar piniginę perlaidą.

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60608

RIMTA KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Naujienose galima gauti puikių knygų, kurios papuoš bet kokią knygų spintą ar lentyną.

Aleksandras Pakalniškis, MES GRIŽTAME. Įdomūs jaunų dienų atsiminimai ir įvykių bei vietų aprašymai, skaitomi kaip romanas. 367 psl. Kaina $5.

A. Pakalniškis, METAI PRAEITYJE. Netolimų įvykių prisiminimai ir laiko įvykių Lietuvoje ir Vokietijoje aprašymai, suskirstyti į 12 dalių. 296 psl., kaina $5.

Dr. Kazys Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS. II tomas. Gražiais viršeliais, 336 psl. Kaina $6.00. Minkštais virš. $5.00

Prof. Vacl. Biržiška, SENUJU LIETUVIŠKU KNYGU ISTORIJA. I dalis 208 psl., įrišta — $3.00, minkštais viršeliais — $2.00; II dalis 225 psl., įrišta — $3.00, minkštais viršeliais $2.00

Henrikas Tomas — Tamašauskas, LIETUVIŠKASIS PAMARYS. Pakalnės ir Labguvos apskritys su įdomiais aprašymais, iliustracijomis ir dokumentacija. 336 psl., kaina $6.

P. Kesiūnas, TARP ŽALSVU PALAPINIU. Trijų dalių Lietuvos partizanų buities romanas. 292 puslapių. Kaina $3.

Janina Narūnė, TRYS IR VIENA. Jaunystės atsiminimai 170 psl. $3.00

M. Gudelis, POVILAS MILERIS biografijos bruožai 232 puslapiai $3.00

Knygas užsakant reikia pridėti 25 ct. pašto išlaidoms

NAUJIENOS,

1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. HA 1-6100

PUIKI KNYGA, PARAŠYTA SU MEILE LIETUVAI IR ŽEMDIRBIAMS

Dr. Juozas Dauparas, ŽEMĖS ŪKIO ŠVIETIMAS. Studija. Išleista Chicagoje 1966 metais paties autoriaus lėšomis. Knyga dviejų dalių: Žemės ūkio švietimo problemos ūkininkų krašte. II dalis: Žemės ūkio švietimas Lietuvoje.

Autorius savo žodyje rašo: "Jei liūdnas lietuvių tautos likimas nebūtų sutrukdęs Lietuvos nepriklausomybės gyvenimo ir nebūtų sugriovęs gražiai išaugusių ir suklestėjusių Lietuvos politinių, ekonominių ir kultūrinių laimėjimų, šiandiena, drąsiai galima sakyti, lietuvių tauta galėtų didžiuotis ir džiūgauti savo žemės ūkio kultūros vaisiais ir prilygti pačioms iškiliosioms Europos tautoms".

Knygos apie žemės ūkį atrodo tik žemdirbiams skaityti, kadangi absoliuti lietuvių tautos dauguma (88.12%) buvo ūkininkai ir po pasaulį išblaškytų lietuvių absoliuti dauguma yra arba patys buvę ūkininkai, arba ūkininkų vaikai, reiškia, kad ši knyga bus brangi absoliučiai lietuvių daugumai, ypač kadangi knyga su tokia meile Lietuvos žemei parašyta, kad pradėjus skaityti nebesinori pertraukti. Knyga autoriaus skiriama Lietuvai šiais žodžiais: "Dėkingas sūnus — mylimai Tėvynei Lietuvai".

Knygos 300 puslapių su daug vaizdelių ir lentelių, kaina tik $5.00. Gaunama Naujienose.

Čekį arba Money Orderį siųsti tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. HALSTED STREET, CHICAGO, ILLINOIS 60608

Gavę pinigus, tuojau knygą pasiųsime.

Išėjusi iš spaudos ir galima gauti knygų rinkoje

AMERIKOS LIETUVIŲ POLITIKA

Dr. Kazio Šidlausko knyga apie Amerikos lietuvių pastangas daryti įtakos į krašto politiką. 102 psl. Kaina $1.50.

Knygos bus išsiųstos, jei $1.50 čekis arba Money Orderis bus pasiųstas tokiu adresu:

NAUJIENOS,

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Ilgamečio BALFO pirmininko, prelato J. B. KONČIAUS knyga

ATSIMINIMAI IŠ BALFO VEIKLOS

404 dideli puslapiai, daug nuotraukų.
Kieti viršeliai $4.00, minkšti — $3.00.

Įdomi knyga kiekvienam lietuviui, ypač tremtiniui. Geriausia dovana globėjui, siuntusiam siuntinius į Vokietiją ir kitas tremties vietas. Knygą pasiųsime adresatui, jei prisiųsite čekį arba Money Orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

Jau kuris laikas atspausdintą ir galima gauti knygų rinkoje

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA

Alekso Abrose knyga aprašanti paskutinių 90 (1869-1959) metų Chicagos lietuvių gyvenimą ir jų atliktus darbus 664 psl. Kaina $10. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija.

Knygoje aprašyta pirmas Chicagon atvažiavęs lietuvis, pirmos lietuvių kolonijos, jų suorganizuotos šalpos draugijos, statytos bažnyčios, įsteigti laikraščiai, kurių viso buvo 121, 41 teatro draugija, 48 pasaulietiški chorai, 9 bažnytiniai ir 314 veikliesnių žmonių biografijos. Duoti dokumentai katalikiškų, socialistinių, laisvamaniškų ir kitų organizacijų atlikti darbai, įsteigtos mokyklos, skaityklos, bankai ir kt.

Norintieji šią knygą įsigyti, prašomi parašyti čekį arba Money Orderį

AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJOS DRAUGIJOS

vardu ir pasiųsti:

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Artėja Dainų Šventė. Reikia jai tinkamai pasiruošti.

Juozės Vaičiūnienės knyga

DAINŲ ŠVENTĖS LAUKUOSE

ateina pagelbon organiztoriams, chorų vedėjams, choristams ir visiems dalyviams. Knyga kišeninio formato, 151 psl., kainuoja $2. Užsakykite dabar.

Persiuntimui paštu reikia pridėti 50 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, arba grupės, užsakiusios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį arba Money orderį tokiu antrašu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

Taupykite dabar pas mus

FSLIC

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirma, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar.

Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuošimčius nuo mėnesio pirmos dienos.

Išduodami Certifikatai, kurie neša iki

7¾%

palūkanų, priklausomai nuo įdėtos sumos ir jos išėmimo.

Investavimo knygelės sąskaitos neša

5¼%

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St. Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Įsteigta 1923 metais. TEL. 421-3070

Įstaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

...blish...d Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc
1739 So. ... Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100
THE LITHUANIAN DAILY NEWS

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:
In Chicago $30.00 per year. $16.00 per six month. $8.50 per 3 months. In other USA localities $26.00 per year. $14.00 per six months. $7.00 per three months. Canada $30.00 per year; other countries $31.00 per year.

15 cents per copy.

Dienraščio kainos:

Chicagoje ir priemiesčiuose:

metams	$30.00
pusei metų	$16.00
trims mėnesiams	$8.00
vienam mėnesiui	$3.00

Kitose JAV vietose:

metams	$26.00
pusei metų	$14.00
trims mėnesiams	$7.50
vienam mėnesiui	$2.50

Kanadoje:

metams	$30.00
pusei metų	$16.00
vienam mėnesiui	$3.00

Užsieniuose:

metams	$31.00
pusei metų	$18.00
vienam mėnesiui	$4.00

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė. 1739 So. Halsted St. Chicago Ill. 60608. Telef. HAymarket 1-6100

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Petronis užmovē riebesnę kirmēlę

Nei čekistas Aleksandras Guzevičius, nei komunistas Antanas Sniečkus, nei sovietinis literatas Vytautas Kazakevičius nepajėgė sužaveti tremtin patekusių lietuvių. Kiekvienas jų išleido milijonines sumas įvairiausiai propagandai, bet rezultatai buvo labai silpnučiai. Komunistais ir jų sistema susižavėjo vienas kitas pusinteligentis, bet didžioji lietuvių tremtinių masė nenorėjo nieko bendro turėti su okupanto dainomis ir naujausiais pasiūlymais. Laisvo pasaulio lietuviai nėjo komunistų statomais tiltais, net nebandė artėti prie prietilčių ir nesiklausė liudniausių sirenų balsų. Be Kaukaitės ir Noreikos, Amerikon buvo atvažiavusi visa eilę skambių lakštingalų, bet ne lietuviams jos dainavo.

Vietoj ilgus metus dirbusio ir nieko nepadariusio Kazakevičiaus, okupantas parinko generolą Praną Petronį. Rusų kariai monarchistai primetė rusų tautai dabartinę komunistinę sistemą, tai komunistai mano, kad kariai yra patys geriausieji stebukladariai, kai partijos nariai nepajėgia ugnies praskelti. Tuchačevskis apgynė silpnutę bolševikų valdžią nuo Kronštadto sukilėlių, gen. Brusilovas patarė vakarų fronto padams šlietis prie bolševikų, o kiti caro generolai vykusiai naikino tas jėgas, kurios siekė demokratinės ir konstitucinės santvarkos pačioje Rusijoje. Panašiai komunistas okupantas pakeitė planus ir apie didelius įgaliojimus turėjusius ištikimiausius komunistus. Vietoj Kazakevičiaus, priešakin pastatytas Petronis.

Lietuvos kariams Pranas Petronis buvo gerai žinomas. 1910 metais Kupiškio apylinkėje gimęs Pranas Petronis baigė Panevežio mokytojų seminariją ir įstojo į Lietuvos karo mokyklą. Savo žinias gilino Kauno universitete, klausė paskaitų aukštuose karininkų kursuose, o kai į Lietuvą įsiveržė raudonoji armija, tai pirmas persimetė sovietų pusėn. Karo metu nieku nepasižymėjo kovos lauke, bet greitai užsitarnavo okupanto pasitikėjimą. Jis sovietų kariuomenėje būtų ir toliau tebetarnavęs, jeigu rusai nebūtų patikėję jo gabumais kitoje srityje. Rusai buvo įtikinti, kad Petronis atliks geresnį darbą, negu iki šio meto vedė Kazakevičius, Reimeris ir kiti pastumdėliai.

Gen. Petronis buvo atleistas iš sovietų kariuomenės, iškviestas į Maskvą ir padarytas naujai įsteigtos "Tėvynės" draugijos pirmininku. Prie jo buvo prikergti keli Amerikos lietuvius pažįstantieji ir Kazakevičiaus sudarytas kartotekas žinantieji parsidavėliai.

Gen. Petroniui įsakyta vartoti visai kitus metodus. negu iki šio meto naudojo užsienio lietuvių draugijos pareigūnai. Rusams nepavyko įtikinti Amerikos lietuvių, kad jie keistų savo politinius įsitikinimus ir nepadėtų lietuviams siekti laisvės pavergtam kraštui. Iš kelių tūkstančių lietuvių, pastaraisiais metais penkioms dienoms buvusių Lietuvoje su giminėms pasimatyti, rezultatai labai prasti. Amerikon sugrįžę, jie sako teisybę apie dabartinį pavergtos lietuvių tautos gyvenimą. Jis vargingas, sunkus ir labai žiaurus. Sovietinė propaganda labai plačiai kalba apie dabartines Lietuvos mokyklas švietimą ir gerbūvį, bet nuvažiavusiems lietuviams to gerbūvio rusai nedrįstą rodyti. Jeigu kuris penkioms dienoms nuvykęs į Vilnių bando, giminių padedamas, pasiekti buvusį kaimą ir pasižiūrėti, kaip ten likę broliai ir seserys gyvena, tai tokį baudžia, nes jis negavęs specialaus okupanto leidimo vykti į kaimą. Leidimo jie neduoda, nes bijo, kad jis nepradėtų "šnipinėti". Jis galėtų pasakyti, kad savo akimis yra matęs tą didelį "gerbuvį", bet okupantas tokių dalykų nenori. Jis pats kalba apie didelę pažangą moksle ir pramonėje, bet tos pažangos jis nedrįsta be specialaus leidimo niekam, net ir patiems lietuviams, parodyti.

Iki šio meto okupantas leisdavo lietuviui nuvykti į Vilnių. Ten jį pasodindavo "Gintaro" kletkelėje ir veždavo lietuvius kaimiečius į Vilnių, kad galėtų pasižiūrėti į uždarytą Amerikos "monkę". Patys lietuviai žinodavo, kad su atvežta "monke" "Gintare" negalima kalbėtis kad vėliau policija nepradėtų klausinėti, kuriam galui tu tai 'monkei" vieną ar kitą pasakei. Be to, ten ir nebuvo laiko su parvežtoms "monkėms" kalbėti. Reikėdavo parodyti jiems cemento dirbtuvėlę, Trakus, Pirčupį ir seną Kauną. Kalboms, pietums ir paūžimui būdavo skiriama viena diena, bet kai kalbėdavo visi Vilniun suvažiavusieji, tai parvažiavęs žmogus neprisiminė su kuo kalbėjo ir ką jam sakė. Vėliau jis būdavo labai nepatenkintas, kad taip toli važiavo, brangiai mokėjo ir su savaisiais neišsikalbėjo. Iš tokių turistų rusams nebuvo jokios naudos.

ŽYGIS Į VILNIŲ

Gen Petronis gavo kitokias instrukcijas. Jis visų nekviečia. Jis kviečia vaikus, kuriems žada parodyti ne tik "tarybinę" Lietuvą, jos padarytą "pažangą", net ir gamtos grožį. Jis prižada vaikus palaikyti Lietuvoje po porą savaičių, duoti jiems progos pamatyti kelias svarbesnes ir įdomesnes vietas, pamokyti tikros lietuvių tautos istorijos ir palavinti juos komunistų gerokai apdarkytoje lietuvių kalboje. Kelionę toki vaikai turės patys apsimokėti, bet Petronis prižada nieko iš jų neimti už maistą ir nakvynę pačioje Lietuvoje. Praeitais metais dvi Bostono mokytojos ne tik vaikus ten nuvežė, bet ir pačios lietuvių tautos istorijos pasimokė.

Iš vaikų nei gen. Petronis, nei okupantas jokios naudos neturės. Jeigu jis nepajėgs tam žavesiui "užhukyti" lietuvių tautos praeities nežinančios mokytojos. tai ta kelionė jam bus menkavertė. Bet Petronis ant savo meškerės mauna žymiai riebesnę kirmėlę ir tikisi, kad ją bandys kasti rimtesni mūsų "inteligentai". Vieniems jis siulo vasaros kursus "lietuvių kalbai gilinti", visai nutylėdamas leninizmo klases, būtinas kiekviena "lietuvių kalbos gilintojui'. Dar riebesnę kirmėlę Petronis mauna aukštose mokyklose žinias įsigijantiems mūsų jaunuoliams, kurie norėtų tas žinias dar papildyti. O jeigu atsirastų ir "stažuotis", kaip jis sako, norinčių, tai ir tiems būtų sudarytos visos sąlygos kandžioti kirmėlę. Iki šio meto nei vienas, kirmėlę kandęs, paliko kalbliuką. Su kirmėle jis prarijo ir kabliuką, kurio visą gyvenimą negalėjo atsikratyti. Kalbliuką prarijęs lietuviams yra žuvęs.

ILGO ŽYGIO KELEIVIAI

Antano Kučio kalba Ciceroje

(Tęsinys)

Nusiminti tačiau nėra ko. **Yra dalykų, kuriais** turime ir **pasidžiaugti. Svetimų** bei likimo **mums skirtam žygiui** kenkiančių **idėjų skersvėjuose** pradėjo **bręsti nauja ryžto** ir tvirto **nusistatymo banga**. Amerikos **Lietuvių Bendruomenėje susidarė branduolys,** kuris pasuko **lietuvišką darbą** mūsų **tautinei bendruomenei** skirtų **uždavinių kryptimi.** Atsirado **drąsių bei ryžtingų vyrų** ir moterų, **kurie nepabūgo** puolimų, **įžeidinėjimų ir šmeižtų.** Tie **jaunos dvasios žmonės** sukilo **prieš įsisenėjusį** establišmentą, **prieš beidėjiškumą**, prieš **mūsų visuomenėje** besiplečiantį **snobiškumą ir tolinimąsi** nuo **tyliosios daugumos** siekimų. **Jie pravėrė langus žaibams ir audroms, kurios taip** reikalingos **sukrėsti beplaukiantį** lietuviškos **išeivijos laivą** į nuolaidumo, **apsipratimo ir** nihilizmo **vandenis.**

Kita maloni prošvaistė yra **organizuoto pasaulio** lietuvių **jaunimo žodis. Jis** buvo **tartas trečiajame** pasaulio lietuvių **jaunimo** kongrese, **įvykusiame pereitų metų** pradžioje **Brazilijoje.** Visokie jaunimo nuotaikų žinovai per eilę metų mums įrodinėjo, kad politinis **darbas,** tai yra Lietuvos laisvinimas, jaunimui yra svetimas ir nesuprantamas. Pagal juos mūsų **politinė** veikla atstūmianti jaunimą nuo lietuvybės. Jaukinkime prie savęs jaunimą, esą, **tik kultūrine** veikla. Taip kalbėjo ir rašė ne vien tiktai "Vienybės" bendradarbiai, bet ir **"Akiračiai"** su žymiaisiais **Lietuvių** Bendruomenės vadais.

Ir kas atsitiko? Po kelių diegų rimtų **svarstymų**, nedalyvaujant vyresniems globėjams ir lietuviškiems **kisingeriams**, rinktieji **pasaulio** lietuvių jaunimo atstovai **balsavimo** keliu priėmė tokį **nutarimą**:

"Jaunimo **Kongresas** pabrėžia, kad pasaulio lietuvių jaunimo pagrindinis (pabrėžiu) uždavinys yra **remti Lietuvos** gyventojų ir **išeivijos lietuvių** pastangas **atstatyti** nepriklausomą Lietuvos **valstybę. Tam** tikslui pasiekti **Jaunimo Kongresas** pasisako **už kovą prieš** rusiškąjį **imperializmą Pabaltijyje** ir **primestą komunistinę** santvarką **Lietuvoje. Jaunimo** Kongresas **teigia, kad** šio tikslo siekti **galiam įvairiais** taikingais būdais, **kurie** priklauso nuo gyvenamo **krašto** sąlygų".

Taigi, išeivijos lietuviškas jaunimas tarė savo žodį. Jis yra labai aiškus ir jo kitaip komentuoti negalima. Dabar jaunimo vardu kalbantieji seniai bei pusamžiai turės kalbėti tik savo ir tokio pat atžagareiviško nusistatymo grupės vardu. Jaunimo kongreso paskelbtas nutarimas jiems atėmė teisę kalbėti lietuviško jaunimo vardu.

Šalia besiplečiančio renesanso judėjimo Lietuvių Bendruomenėje, džiugina ir kitas patriotinių lietuvių sąjūdis — tai Šaulių Sąjunga. Iš pradžios jų buvo tik saujelė. Daug kas iš jų šaipėsi, kad tai seni konservatoriai, bežaidžiantieji kariškomis uniformomis. Kas šaipėsi, tie pasiliko vietoje, o šauliai bei šaulės plačiai išsiplėtė ir dabar tapo stambiu faktorium organizuotoje lietuvių išeivijoje. Vlado Putvinskio-Pūtvio idėjos krito į gerą dirvą ir patraukė didelius mūsų tautiečių būrius.

Užsimiršimo, apsipratimo bei nuolaidžiavimo idėjoms pristabdyti žymiai padėjo neseniai laisvąjį pasaulį pasiekę tautiečiai, kaip Elena Juciūtė, Jonas Kreivėnas, Jurašai, dail. Vladas Žilius ir kiti. Savo asmeniniu patyrimu bei pergyvenimais jie paliudijo, ko jau kai kas iš mūsų netikėjo ar tokiais dėjosi. Mes jau ne iš vieno snobo čia girdėjom priekaištus ir pamokslavimą, kad esame atsilikėliai, gyvename pagal seną laikrodį ir nenorime matyti Lietuvoje įvykusių pasikeitimų bei padaryto progreso. Naujieji liudytojai sugriovė jų argumentus. Pasirodo, kad mes neklydome vertindami padėtį Lietuvoje ir pavergtos tautos nuotaikas. Klydo ir tebeklysta tik tie 'ekspertai", kurie mus vadino atsilikėliais.

Ilgoje kelionėje į Lietuvos nepriklausomybę gal dar daug Vasario Šešioliktųjų praleisime. Naujos laisvės gimtadienis gal tik kitai genkartei ateis. Užtat šiame žygyje turime būti nesvyruojančiai stiprūs. Šito laukia iš mūsų pavergta lietuvių tauta.

Kada galima širdies ataka?

Dr. Murray C. Brown, Chicagos sveikatos komisienierius, savo rašte "Hearth Attacks" rašo, kad širdies atakos, kurios seniau buvo skaitomos natūraliu senėjimo reiškiniu, kaip jau žinoma, yra išvengiamos ir tam nurodo eilę reiškinių, kurie rodo kad širdies ataka gali įvykti, jei tie reiškiniai nebus pašalinti. Jie yra: 1) Aukštas kraujo spaudimas (daugiau kaip 142.-82); 2) cholesterolo serumo lygis daugiau kaip 220 arba trigliceridų lygis daugiau kaip 250. 3) cukraus kraujuje kiekis daugiau kaip 120 ir keli (kiti tyrimai apie glukozės ar cukraus kiekį urinoje; toliau kad širdies ataką skatina paprorys ilgai sėdėti be fizinės veiklos; kūno svoris 30 nuošimčių aukštesnis už koks normaliais turėtų būti pagal kūno aukštumą; kai kurie kardiografiški nenormalumai; cigarečių rūkymas ir emocijų įtampa (jaudinimas).

A. SVILONIS

DEL SANTYKIŲ ALTOS SU LIETUVIŲ BENDRUOMENE

Vytautas Kutkus, frontininkų oficioze "Į Laisvę" nr. 68, 1976 metų laidoje nagrinėja Lietuvių Bendruomenės problemas ir jų priežastis. Jis savo rašinyj jų yra suminėjęs net keletą. Iš jų vieną noriu paminėti. Tai tą, kurioje jis kalba apie bendruomenės santykius su Amerikos Lietuvių Taryba. Teisingai, jis pabrėžia, kad tokia problema esanti viena išimtinai tik J. A. Valstybėse. Bet mano nuomone ši problema yra lengviausiai išsprendžiama, jei tik B-nės vadai parodytų kiek geros valios.

Rašinio autorius, pradžioje kalbėdamas apie šią problemą, išdėsto Lietuvių Tarybos atsiradimo istoriją. Tai yra padaras lietuvių organizuotumo, patriotizmo ir aktyvių pastangų padėti Lietuvai tuo laiku, kai ji 1940 metais tapo sovietinio grobioniškumo auka. Tai buvo neprastai reikšmingas, tautinis įvykis, nes visą organizuotą Amerikos lietuviją sujungė vieningam veiksmui.

Bet toliau rašydamas nukrypsta nuo tiesos kelio, kai jis ima aiškinti, kad šios problemos nebūtų, jei Altos vadovybės žmonės būtų susipratę praplėsti jos apimtį, apjungti neorganizuotus lietuvius, organizacijoms nepriklausančius. Ką jis norėjo pasakyti taip ir neaišku.Juk jis pats rašo, kad Alta sujungė vieningam veikimui organizuotą Amerikos lietuviją. O kaip ji turėtų sugaudyti neorganizuotus pavienius jokiai organizacijai nepriklausančius, Juk tokių per dvidešimts metų neapjungė nei Lietuvių Bendruomenė, kurios yra tiesioginis tikslas palaikyti lietuvybę.

Jis reiškia apgailestavimą del prel. Krupavičiaus siūlymo Altai atsistoti Bendruomenės priešakyje. Jei toks siūlymas buvo, tai būtų įdomu žinoti, kada ir kur jis siūlė, kada jis spaudoje tai yra pareiškęs? Sunku tikėti, kad prelatas Bendruomenės kūrėjas būtų ją atidavęs Altos "valdžiai". Kaž kas netaip! Juk pagaliau Alta ir LB-nė turi savo specifinius tikslus ir uždavinius. Altos uždavinys laisvinimas pavergtosios tautos, o L. B-nės — lietuvybės išlaikymas. Jei prelatas tai siūlė ir Alta nepriėmė, tai ir gerai padarė, todėl nėra reikalo V. Kutkui ir apgailestauti. Juk pati B-nė yra pajėgi savo tikslus atlikti.

Jis rašo, kad L. B-nės Charta ir JAV Bendruomenės įstatai jos uždavinių neapriboja tik kuria viena ar dviem išeivijos sritims, čia ir yra toji problema, kurią turi J. A. V-se

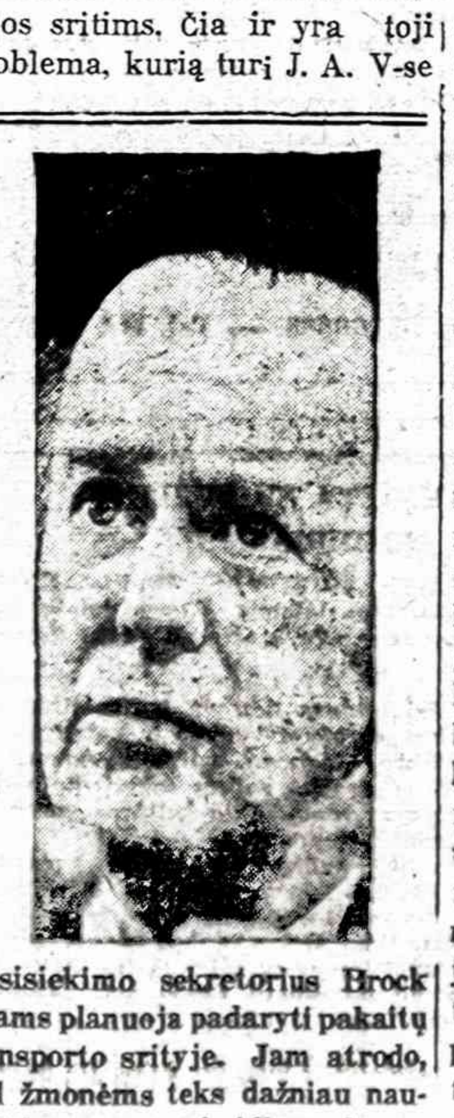

Susisiekimo sekretorius Brock Adams planuoja padaryti pakaitų transporto srityje. Jam atrodo, kad žmonėms teks dažniau naudoti busus, nes skridimas ir važinėjimas automobiliais bus brangesnis.

Bendruomenė. Ji aiškiai žinojo, kad jau yra speciali Altos institucija, kuri nuo seniai ir sekmingai veikia laisvinimo veikloje, bet jos vadai ėmė savinintis ir šią veiklą, ją sunaikinant, seklbiant pasenusia. Teisingai prel. Krupavičius savo instrukcijoje yra pabrėžęs išeivijos rūpestį — lietuvybė ir ok. Lietuvos laisvė. Šie tikslai yra svarbūs, bet jo instrukcija liečiantį laisvinimą, nėra taikoma L. B-nei J. A. V-se, nes čia šiam tikslui veikia speciali organizocijų federacijų jungtis pasivadinusi Lietuvių Taryba.

Šiame krašte yra trys atskiri veiksniai, kurie veikia kiekvienas savo veiklos bare. Apie tai jau tiek daug spaudoje yra rašyta ir L. B-nei kuriantis J. A. V-se buvo pasiskirstyta atskiromis veiklos sritimis. Gaila, kad V. Kutkus remiasi vien tik Draugo šališkomis žiniomis. Todėl nestebėtina, kad V. Kutkus taip ir rašo klajodamas nežinios miglose ir klaidindamas frontininkus.

Jis rašo, kad Alta griebėsi smurto prieš Bendruomenę, tą jis paremia vokiška "išmintimi" apie "makaulės" suskaldymą. Primena Chicagoje vykusią veiksnių konferenciją, kurioje jo manymu Alta buvo įsigijusi statinių "makaulei" skaldyti ir buvo gėda lietuviui tokio spektaklio salėje sėdėti. Čia jis klaidžioja. Matyt, jis norėjo pasakyti, kad įsijungė konferencijoje ir reform. Bendruomenės atstovai. Matyt kad V. K. taip galvoja, kaip ir nereformuotos Bendruomenės vadai, kad čia yra maža neklaužadų grupelė, su kuria nevyko kaip Altos statiniai "makaulės skaldyti". Jei jis taip galvoja, tai klaidžioja nežinioje. Jie atvyko dalyvauti svarbiame tautos reikale. Tų atvykusiųjų asmenų skaičiuje dalyvavo ir karių kūrėjų atstovai, kurie daug daugiau yra nusipelnę negu Bendruomenės vadai ir pats V. Kutkus ar kiti Lietuvos laisvei. Toks vokiškos "išminties" panaudotas išsireiškimas apie "makaulių skaldymą" yra grubus. V. Kutkui jį naudotį yra tikrą gėda. Man pačiam teko toje konferencijoje dalyvauti, negirdėjau, kad Altos pirmininkas su L. B-nės atstovu vienas kitą žemintų Nederėtų V. Kutkui sepnus ir pletkus pakeisti į tikrovės faktus ir gėdytis salėje sėdėti.

O kas liečia Chicagos Bendruomenėje atsiradusius nesklandumus bei skilimą, tai nė ra keletos trukšmadarių bei avantiuristų dalykas šis sąjudis reikalaująs L. B-je reformų, yra jau išplitęs visose J. A. V-se. O reformos yra reikalingos, nes ir pats V. Kutkus pripažįsta, kad frontininkų vadovaujama Bendruomenė atsidūrė dideliame pasimetime. To ko laukė ir tikėjosi Amrikos lietuviai iš L. B-nės, nesulaukė. Jie laukė iš jos didesnio dėmesio lietuviškos kutūros veiklai, lietuvybės išlaikymui, didesnio dėmesio lituamistinių stovyklų rengimo. Jie laukė aiškaus pasisakymo del jaunimo vykimo į Vilniaus kursus, pionierių stovyklas. O ką pasisakė LB-nė, kad ir del bolševikinių filmų rodymų Jaunimo Centre Chicagoje? Išeivija negali būti del šių ir panašių įvykių užčiaupusi burnos. Pavergtoji tauta reikalauja, budėti, kad okupanto klastingoji propaganda vedama per rengiamus išeivijai koncertus, filmų demonstravimus, vaikų, jaunimo vežimus ok. Lietuvon mus neužliūliuotų saldžių miegeliu.

DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Priima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8004.

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
850 SUMMIT STREET
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinikos Medicinos direktorius.
1938 S.Manheim Rd.,Westchester, Ill.
VALANDOS: 3—9 darbo dienomis ir kas antrą šeštadienį 8—3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

REZ.: GI 8-0873
DR.W.EISIN-EISINAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIHURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti MI 3-0001.

Telef. BE 3-5893
DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. A. V. JUCAS
489-4441 561-4605
ODOS LIGOS — CHIRURGIJA
1002 N. WESTERN AVE.
5214 N. WESTERN AVE.
Telefonas atsakomas 12 val.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVIŠKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val.: antrad. nuo 1—4 po pietų, ketvirtad. nuo 5—7 val. vak.
Ofiso telef.: 776-2880
Naujas rez. telef.: 448-5545

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antrad., trečiad ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku pagal susitarimą.

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai. Med. Bandažai. Speciali pagalba kojoms (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9—4 ir 6—8. Šeštadieniais 9—1.
2850 West 63rd St., Chicago. Ill. 60629
Telef.: PRospect 6-5084

Gėlės visoms progoms
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834
Taip pat naujoji Barbaros ir Gene Drishių krautuvė
THE DAISY STORE
9918 Southwest Hwy, Oak Lawn,
Tel. 499-1318

PERKRAUSTYMAI
M O V I N G
Leidimai — Pilna apdrauda
ŽEMA KAINA
R. ŠERĖNAS
Tel. WA 5-8063

M O V I N G
Apdraustas perkraustymas iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS
RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA, 1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 12:30 — 1:00 val. popet. — Šeštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Telef.: HEmlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

STEPAS VARANKA

Lenkų mokytojų nesusigaudymas ar bloga valia

(Tęsinys)

Jadvyga dažnai ragino brolius gyventi taikoje ir su meile, tačiau tik 1399 metais prie jos karsto broliai susitaikė ir prižadėjo amžiną taiką ir pagalbą vienas kitam.

Vėliau, 1401 metais buvo sutarta, kad po Vytauto mirties Lietuva neturės Didžiojo Kunigaikščio ir bus arčiau surišta su Lenkija. Jeigu Jogaila mirtų, nepalikęs įpėdinio, lenkai ir lietuviai bendrai išvenktų jo įpėdinį.

Lenkijos-Lietuvos unija sukėlė nerimą kaimynų valdovuose, įpatingai Zigimanto Luksemburgiečio, kuris be ginklo prarado Lenkijos naudai daug žemių prie Dunojaus. Karas su kryžiuočiais būtų įvykęs daug anksčiau, tik dėka karalienei Jadvygai, kuri sakė. "Aš atkalbinėjau karalių nuo karo. Bet po mano mirties neaplenks jus užtarnauta basmė".

. . . Kai vyko Žalgirio mūšis, po baisaus kryžiuočiu puolimo, krito pirmos lietuvių linijos. Atrodė kad niekas neišgelbės Lietuvos. Pradžioje pabėgo totorai, vėliau rusinai ir pagaliau lietuviai. Su sunkumu Vytautas surinko tris vėliavas su kuriomis prisijungė prie lenkų, su kuriais kryžiuočiai negalėjo taip lengvai susidoroti kaip su lietuviais. Lenkai buvo geraį ginkluoti. Turėjo gerus arklius su šarvais ir gerą karinį patyrimą.

Žalgirio pergalė dar labiau surišo Lenkiją ir Lietuvą. Buvo prieita išvados, kad einant kartu bus laimėta daugiau. Nutarta stipriau susijungti ir pri iekti sau amžiną taiką. Suvažiavimui parinktas nedidelis miestukas prie Bugo upės, pavatas Horodel. Ten atvyko Jogaila ir Vytautas su savo palydovais. Lenkai priėmė ten lietuvius į savo herbus. Horodelyje buvo iškilmingai pasižadėta niekada lietuvių neapleisti, grėsiant pavojui teikti pagalbą ir patarimą.

Lietuviams, kurie prieš uniją buvo vergų padėtyje, tai buvo didelis laimėjimas. Tos unijos kūrėju buvo Jogaila, kuklus, nereikalaujantis sau nieko prašmatnaus. Dažniausiai dėvis avies kailius. Jo yda buvusi, nežinojimas Lenkijos papročių. Jis visada klausė lenkų ponų patarimo. Kai gyveno Jadvyga, klausė jos. Po jos mirties patarėjo Zbigniew Olesnicki, kuris vėliau buvo kardinolu. Jogaila pavedė jam po savo mirties nepilnamečius vaikus auklėti. Atsilyginimui padovanojo Olesnickiui Jadvygos šliubinį žiedą. Jogaila mirė mažame miestelyje Grodek prie Lvovo, kuris vėliau buvo pavadintas Grodek Jagielionski.

Paskutinis Jogailaitis, Zigmantas Augustas, būdamas Lietuvoje slaptai vedė Barborą Radvilaitę. Jis neturėjo sūnaus, kuris perimtų po jo sostą Lenkijoje ir Lietuvoje. Jo rūpestis buvo, kad po jo mirties prasidės varžybos dėl karaliaus karūnos ir nutruks ryšys tarp Lenkijos ir Lietuvos. To laukė Lenkijos priešai. Karalius Zigimantas stengėsi, pastangas, kad privestų prie unijos. Jo rūpesčiu 1569 metais buvo sušauktas Liubline bendras lenk-lietuvių seimas. Po ilgų ginčių ir neramių pasitarimų buvo sutarta sąlygos unijai. Sudarantieji uniją visi davė priesaiką. Karalius Zigimantas mirė 1572 metais. Tai buvo paskutinis Jogailaitis...

Kodėl toji giliai kultūringa tauta vertė savo nepilnametę karalaitę Jadvygą, dėl politinės naudos ištekėti už pagonio ir prie to dar barbariškos tautos atsovo, kuris dažniausiai dėvėjo kailius? Ar ištikrųjų lietuviai prieš uniją buvo vergų padėtyje? Ar tai yra teisybė, kad Vytautas darė išvykas į Lietuvą su Konradu Valenrodu tikslu tik pasiplėšikauti?

Kaultūringų tautų papročiai neverčia nepilnametes mergaites tekėti už barbarų. Lietuviai savo istorijoje vaikams nedėsto, kad Pilsudskis buvo plėšikas, nors ištikrųjų jis savo laiku buvo užpuolęs ir apiplėšęs traukinį. Aišku, tas buvo padaryta Lenkijos labui.

Iš lenkų mokytojų sąjungos pirmininko pasakymo įvadoje gaunasi nenoromis išvada, kuo yra siekiama. Kociok rašo... "stengsimės perduoti tą, ką norėtume", kad mūsų vaikai žinotų..." Galima buvo parašyti, stengsimės perduoti bešališkai tą, kas vyko anais istoriniais laikais. O ne tą, ką norėtumėm.

Istorijos iškraipymas ir lietuvių niekinimas lenkų mokytojams didelės garbės neatneš. Mokytojų misija yra skleisti teisingą mokslą ir teisybę. Dabartinėje Lenkijoje leidžiamose istorijos knygose rašoma teisingiau apie Lietuvos istoriją ir jos valdovus. Stefan M. Kuczynski, knygoje, "Wielka Wojna Z Zakonem Krzyzackim W Latach 1409-1411 — Didysis Karas su Kryžiuočiais 1049-1411 metais, išleistoje Varšuvoje 1966 m. Toji knyga gavo Krašto Apsaugos Ministerijos pirmo laipsnio premiją. Toje knygoje lietuviai nėra pajuokiami.

Juk nuo to barbaro Jogailos Lenkijoje prasidėje garsioji Jagielionczykow - Jogailaičių dinastija, kuri Lenkiją išgarsino. Ir šiandiena Jogailos vardu universitetas Krokuvoje yra garsus pasaulyje.

(Pabaiga)

Susirūpinimas dėl kavos pabrangimo..

Kai dabar šiltesnius kraštus užpuolė šalčiai, tad tenai sumažėjo įvairių augmenų kiekiai, nes kai kurie augmenys tik šiltose vietose gerai auga. Ypač visa tai pakenkė kavos plantacijoms. Taigi visur pabrango kavos pupelės.

Tokiais atvėjais kai kas pataria vietoj kavos vartoti kokius nors pakaitalus, pavyzdžiui arbatą arba ką nors kitą. Bet tie pakaitalai ne visiems patinka, nes turi skirtingą skonį.

Mano nuomone, visais atžvilgiais geriausia būtų vartoti mažesnius kavos kiekius. Kai tenka pasižiūrėti į kitus žmones, tad daugelis jų vartoja kupiną šaukštuką tos kavos vienam puodukui, kurį pasaldina dideliu kiekiu cukraus. Ar ne geriau būtų vartoti daug mažesnis kavos kiekis: vietoje kupino šaukštuko imti tik šeštą dalį tokio šaukštuko. Imant mažesnį kiekį kavos nereikėtų taip smar kiai pasaldinti. Tokiu būdu kavos pabrangimas nebūtų jaučiamas.

Pati kava neturi jokių maistinių medžiagų. Puodukai kavai vartoti yra įvairių dydžių. Tinkamiausias puodukas yra toks, kuriame vandens būna aštuonios uncijos svorio; į tokį puoduką užtenka paimti kavos miltelių ne daugiau kaip šaukštelio šeštą dalį, tokiu būdu netenka pridėti cukraus ar kitų kokių nors saldumynų. A. Kelmutis

● Galiausia kaip žmonės, tai ir tautos bei valstybės yra pastatytos prieš kosminį klausimą: kur ir kokiu keliu? Kur glūdi visos tvarinijos prasmė? Koks galutinis istorijos tikslas Kokiu keliu į jį eiti? Nelengva į šiuos klausimus atsakyti žmogui, o dar sunkiau tautai.

Algirdas J. Kasulaitis,
Komunizmo grėsmė emigracijos kryžkelėje

UZ 362 DIENAS KALĖJIME GAVO $50,000 ATLYGINIMO

CHICAGO. — Distrikto teismo teisėjas Julius Hoffman priteisė žmogui $50,000 už tai, kad jis išsidėjo kalėjime 362 dienas nekaltas būdamas. Atlyginimas buvo sutartas privačiai tarp miesto korporacijų patarėjų įstaigos ir James Dixono, 24, advokato. Dixon buvo apkaltintas 1975 m. rugpiūčio mėnesį šovęs į policijos seržantą Richard Scanlon, norėjusį perskirti besimušantį Dixoną su savo patėviu. Praeitų metų rugpiūčio mėnesį investigatoriai gavo įrodymą, kad Dixon dėl to šovimo nebuvo kaltas.

Kosminis traukinys

PALMDALE, Calif. — Kosminis traukinys, kuriuo bus nugabenami į orbitos aplink žemę erdvės skraidančius satelitus "erdvėlaivius" žmones — įgulų personalas, maistas ir visokios reikmenys. Pavadintas "Enterprise" tas traukinys jau baigtas statyti ir iš angarų pervežtas į U. S. aviacijos bazę Edwards, Calif., kur pradedamas išbandyti. Jei viskas seksis, numatoma į erdves traukinį paleisti šių metų pabaigoje.

Kosminio traukinio ilgumas 155 pėdos, aukštumas 53 pėdos, platumas 78 pėdos, svoris 220,000 svarų, forma — didžiulis trikampis, panašus į raidę Y.

"Enterprise" tarnaus kaip orinio susisiekimo autobusas, kurs ne tik satelitams nugabens kas reikalinga, bet ir atgal pargabens kas tan nebereikalinga. Naujausia tai, kad grįžęs iš erdvių galės nutūpti kaip vandenyje taip ir ant sausos žemės.

● Visi žemės skaičiavimai pradedami nuo Grinvičio miestelio, Anglijoje. Seniau žemės centru mokslininkai laikė Ujain miestelį, Indijoje. Pačiame žemės centre indai pastatė puošnią Mahakal šventyklą ir nuo jos buvo daromi visi žemės matavimai bei nuotoliai.

SUSIRINKIMŲ PRANEŠIMAI

UTENOS DRAUGIŠKO KLUBO susirinkimas šaukiamas š.m. vasario 15 d. 7 val. vak. Šaulių namuose, 2417 W. 43 St.. Po susirinkimo bus vaišės. A. Brokevičius, sekr.

ŽEMAIČIŲ KULTŪROS KLUBO narių susirinkimas įvyks trečiadienį, vasario 16 d. 1:00 val. popiet naujoje vietoje Šaulių Namuose, 2417 West 43 St. Nariai kviečiami atsilankyti, nes yra svarbių reikalų aptarti, taipgi laikas užsimokėti klubo duoklės. Bus ir vaišės. Rožė Didžgalvis, rašt.

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE SPECIALUS VAJUS

• Šio vajaus sąlygomis galima apsidrausti tik Class V-2 — ai yra viso amžiaus apdrauda, kuriai mokesčiai mokami per 20 metų. Apraudos dydis — $2,000 arba $1,000.

• Apsidrausti gali visi nuo 1 ki 70 metų amžiaus.

• Sveikatos patikrinti nereikia.

• Šio vajaus metu apsidraudę gauna 45% nuolaidą nuo pirmųjų metų mokesčių ir 10% nuolaidą nuo sekančių 19-kos metų mokėjimų.

• Po trijų metų garantuojama paliudymų piniginė vertė (Cash Surrender Value) ir apmokėta apdrauda (Paid up value).

• Šia apdrauda turi teisę pasinaudoti SLA nariai, jų šeimos, taip pat ir jų prieteliai — lietuvių draugai.

• Norint apsidrausti, reikia kreiptis į bet kurios kuopos Finansų sekretorių arba organizatorių telefonu ar laišku. Jis jums duos užpildyti ir pasirašyti Non-Medical pareiškimą taip pat sumokėti mėnesinius arba metinius mokesčius.

• Įsirašyti į SLA yra dabar geriausias laikas, nes Specialusis vajus tęsis tik 6 mėnesius ir specialūs pasiūlymai nebus pakartoti, todėl jais pasinaudokite dabar.

• Mums reikia didesnės gyvybės apdraudos, kadangi viskas brangsta.

• Apdrauda pradės galioti nuo sekančio mėnesio pirmosios dienos, kai SLA Centras jūsų aplikaciją bus aprobavęs ir gaus jūsų pirmuosius mėnesinius arba metinius mokesčius.

• Jei Finansų sekretoriaus arba organizatorius adreso neturite ir jei jūsų artimoje aplinkoje SLA kuopos nėra, prašoma kreiptis į SLA sekretorę:

MRs. G. MEILIŪNAS
307 W. 30 Street
New York, N. Y. 10001

ŠVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI
KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

"Ilsisi ir tyli visa žemė, džiaugiasi ir linksmai šūkauja".
Iza. 14:7.

Dėkojame Dievui už tokį brangų ir širdį palinksminanti jojo pažadą, kuris bus įvykdytas tada, kai bus įsteigta žemėje ilgai maldose prašytoji Dievo nepajudinamoji karalystė, kurios Karalius karaliaus teisingume ir kurios kunigaikščiai darys teisybę. (Žr. Iza. 32:1; Pat. 14:7). Iš tikrųjų šita karalystė, kaip pranašo pasakyta, bus "visų tautų pageidavimas". Jos veikimu bus palaimintos visos žemės tautos ir giminės. Joje bus suteikta žmonėms pilno ir amžino gyvenimo laimė, ramybė, sveikata, atilsis, saugumas, gerovė ir tobula teisingumo ir meilės valdžia. Visi pavojingi, kenksmingi ir nepataisomi žmonijos priešai bus sunaikinti nuo žemės paviršiaus.

Visi žino, kad mirtis yra žiauri ir paliečia kiekvieną. Bet kur yra mirusieji? Į tą klausimą atsako knygutė "Viltis po mirties", kurią gausite nemokamai. Rašykite:

F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET, CHICAGO, ILL. 60629
ŠV. RAŠTO TYRINĖTOJAI

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telef.: GRovehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOwnhall 3-2108-9
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ TUTOMOBILIAMS PASTATYTI

LIŪDESIO VALANDOJ
Šaukite
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave.
REpublic 7-8600-8601
Air Conditioned Chapel and Parking Facilities.
Tiems, kurie gyvena kitose miesto dalyse rasime koplyčią arčiau jūsų namų

EUDEIKIS
GAIDAS - DAIMID
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds-7-1741-1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAfayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicagos
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Associacijos

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ.
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS
TOMAS IR LAURYNAS LABANAUSKAS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLympic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

TRUMPAI

— Amerikos Lietuvių Tarybos pirm. Dr. K. Bobelis kviečia gausiai dalyvauti Vasario 16 minėjimuose ir aukoti Lietuvos laisvinimo reikalams. Negalį dalyvauti minėjimuose, prašomi savo aukas nukreipti vietos Amerikos Lietuvių Tarybos skyriams arba atsiųsti į centrą, 2606 W. 63 St., Chicago, IL. 60629.

— A. a. Juozas Grybauskas, Lietuvos kariuomenės kūrėjas savanoris, veiklus visuomenės veikėjas ir patriotas, Hot Springs, Ark., mirė 1977 m. vasario 1 d., palaidotas vietos kapinėse. Amerikoje giminių neturėjo. Laidotuvėse dalyvavo vietos lietuviai. Jo prenumeruojamas Naujienas, tarsi neužbaigtų patriotinių darbų estafetę, perėmė Antanas Zubavičius. Apgailestaudami a. a. Grybauskos mirtį, sveikiname naują skaitytoją A. Zubavičių.

— Bronė Mašalaitienė, Wayne, Pa., remdama lietuvišką spaudą, atsiuntė dešimkę Naujienų paramai. Ponia F. Modesta-Modestavičienė atsiuntė $3 už kalendorių. Tuo pat tikslu po $2 atsiuntė M. Stonis iš Lawrence, Mass., ir St. Makauskis iš Somerset, N. J. Dėkui visoms ir visiems.

— Sofija ir Henrikas Gerodeckai iš San Diego leidžia savo 5 metų sūnų į lituanistinę mokyklą, atveždami į Los Angeles, Cal.

— Stayner-Wasagos lietuviai minės Lietuvos nepriklausomybės šventę vasario 19 d. Golden Apple restorane. Kalbės LB pirmin. J. R. Simanavičius, pradžia 6:30 val. vak.

— Giliaras Urbonas ir Petras Šturmas iš laikraščio "Speak Up", taip pat Kanados LB pirm. ir radijo valandėlės vedėjas J. R. Simanavičius, dalyvavo tarptautinio sąjudžio už pavergtų tautų išlaisvinimą konferencijoje vasario 5 d. Toronto Holiday Inn viešbutyje. Dalyvavo virš 500 delegatų iš įvairių pasaulio kraštų. Tokia konferencija yra planuojama Amerikoje ir kituose kraštuose.

— Olga Kregždienė mirė vasario 2 d. Toronto St. Joseph ligoninėje, sulaukusi 72 m. amžiaus. Liko liūdėti vyras Kostas, duktė Amerikoje ir sūnus Toronte.

— Illinois gubernatorius pakvietė dail. Janiną Monkutę-Marks valstijos patarėjų komisijon tautinių grupių vaizdinio meno reikalams.

— World-Wide biuro vedėjo Arėjo Vitkausko kolumną "American Scene" galima užtikti viso pasaulio spaudoje. Bet kuris amerikietis arba Indijoje besilankąs angliškai kalbantis turistas, maloniai nustemba, radęs 8 pusl. indų laikrašty veik pusę puslapio American Scenė. Ten telpa daug įdomių ir naudingų žinių, įvairenybių, humoro. Viename telpa ponios Vitkauskienės mintis, atėjusi juokaujant: "Kodėl neišleisti potvarkius, kad turtingieji kurtų šeimas su neturtingaisiais: tuoj išnyktų visame pasaulyje skurdas".. A. Vitkauskas savo skiltyje dažnai paliečia Lietuvos bei pavergtųjų tautų klausimus bei problemas.

• Mažosios Lietuvos Lietuvių Draugijos ruošiama tradicinė Užgavėnių šiupinio puota įvyks 1977 m. vasario 19 d. vakare Lietuvių Tautiniuose Namuose Chicagoje, 6422 S. Kedzie ave. Programoje Mergaičių nonetas, skaitymai iš Kr.Donelaičio "Metų" ir daugiau. Šokiams gros Antano Markausko nuotaikingas orkestras. Veiks ir baras. Stalus užsakyti paskubėkite. Skambinkite Ramūnui Buntinui, 3440 W. 64 Pl. Tel. PR. 8-4282. (Pr.)

Tanzanijoje pora senų dramblių, pastebėjusi du jaunuolius, prisnūdusius karštoje Afrikos saulėje, atsistojo, kad jaunuoliai būtų apsaugoti nuo karštos Afrikos saulės. Drambliai moka aukleti ir prižiūrėti savo prieauglį.

— Liucija Skripkutė išrinkta pirmininke komisijos, projektuojančios steigti Hamiltono lietuvių pensininkų namus. Komisijon įeina Alb. Jankūnas, K. Meškauskas, B. Kronas, A. Patamsis ir A. Šilinskas.

VASARIO 16-SIOS MINĖJIMAS

— Kristijono Donelaičio pradinės ir aukštesniosios mokyklos Vasario 16-sios minėjimas įvyks vasario 19 d. lygiai 11:00 val. ryto mokyklos auditorijoje. Visi pradinės ir aukštesniosios mokyklos mokiniai tą dieną turi ateiti su tautiniais drabužiais. Labai prašome abiejų mokyklų mokytojas taip pat pasipuošti tautiniais rūbais.

Nuoširdžiai kviečiame tėvus ir svečius dalyvauti minėjime ir kartu su savo vaikais atšvęsti Lietuvos nepriklausomybės šventę.

Tėvų komitetas

Vida Meiluvienė

Užgavėnių Kaukių

VAKARAS — MARDI GRAS,

rengiamas lietuviškų organizacijų, įvyks šių metų vasario 19 d., šeštadienį, 6:30 P. M. visose Jaunimo Centro salėse.

Gros du orkestrai.

Bus įdomi ir įvairi programa.

Veiks keli restoranai — užkandinės, kavinės, barai.

Kviečiame visus dalyvauti.

Įėjimas — $5.00 auka

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

NAUJIENOSE GALIMA GAUTI NEPAPRASTAI ĮDOMIUS GYDYTOJO, VISUOMENĖS VEIKĖJO IR RAŠYTOJO ATSIMINIMUS

Dr. A. J. Gussen — MINTYS IR DARBAI, 259 psl., liečiančius 1905 metų įvykius, Jablonskio ir Totoraičio jaunas dienas ir susirūpinimą. ——— $8.00

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis.
Kietais viršeliais, vietoje $4.00 dabar tik ——— $3.00
Minkštais viršeliais tik ——— $2.00

Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTŪRA — ŽIAURŪS ŽMONĖS.
Kelionės po Europą įspūdžiai. Dabar tik ——— $2.00

Galima taip pat užsisakyti paštu, atsiuntus čekį arba money orderį, prie nurodytos kainos pridedant 50c. persiuntimo išlaidoms.

NAUJIENOS,
1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

JUBILIEJINIŲ METŲ
NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS

NAUJIENOS šiemet sulėjo 60 metų. Minint tą sukaktį, gerbiant pirmojo Amerikos lietuvių dienraščio steigėjus bei lietuviškos spaudos pirmūnus ir atliekant būtinas pareigas amžinam lietuvybės išlikimui skelbiamas Naujienų platinimo vajus.

NAUJIENOS tvirtai stovi ir kovoja už Lietuvos ir pavergtų lietuvių laisvę, neidamos ir nesidėdamos į sandėrius su okupantais ar jų įgaliotiniais.

NAUJIENOS palaiko visas lietuvių demokratines grupes, jų bendras institucijas ir remia visų lietuvių bendruosius darbus bei tikslus.

NAUJIENOS atstovauja tyliąją lietuvių daugumą šiais pasimetimo, retorikos ir poltinių iliuzijų laikais. Jos yra visiems įdomios, naudingos ir reikalingos, net būtinos. Ne veltui, gerose draugijose girti Naujienas yra mada. Lai ta mada tampa jas prenumeruoti.

Todėl Naujienų vadovybė ir Vajaus komisija Jubiliejinių metų proga skelbdama platinimo vajų kreipiasi į visus lietuvius pasekti lietuviškos spaudos pirmūnų pavyzdžiais užsiprenumeruojant Naujienas tikslu sudaryti grandinę tolimesniems darbams ne tik laikraščio, bet ir visos išeivijos, taip pat pavergtos Lietuvos ir jos žmonių gerovei, siekiant visuotino lietuviškų reikalų renesanso.

KAINUOJA: Chicagoje ir Kanadoje metams — $30.00, pusei metų — $16.00, trims mėn. — $8.50, vienam mėn. $3.00. Kitose JAV vietose metams — $26.00, pusei metų — $14.00, vienam mėn. — $2.50. Užsieniuose — $31.00 metams. Susipažinimui siunčiama savaitę nemokamai.

Prašoma naudoti žemiau esančią atkarpą.

NAUJIENOS,
1739 South Halsted St.
Chicago, Ill. 60608

☐ Siunčiu ——— dol. Naujienų prenumeratai, Jubiliejinio vajaus proga paremdamas lietuvišką spaudą.

☐ Vajaus proga prašau siųsti Naujienas dvi savaites susipažinimui nemokamai ir be jokių įsipareigojimų.

PAVARDĖ IR VARDAS ———

ADRESAS ———

KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi gimtinio krašto laisvė ir lietuvių gerbūvis, privalo susipažinti su žemiau išvardintomis knygomis. Čia suminėtas knygas galima užsisakyti Naujienose.

Juozas Kapačinskas, SIAUBINGOS DIENOS. Atsiminimai apleidžiant Lietuvą, bėgimą nuo bolševikų ir gyvenimą tremtiniu stovyklose Vokietijoje. 273 psl., kietais drobės viršeliais kaina 4 dol.

Juozas Kapačinskas, IŠEIVIO DALIA. Atsiminimai. Išeivio Dalia yra natūrali ankstesniųjų atsiminimų tąsa. Tai yra Amerikoje beįsikuriančio ir patvariai įsikūrusio asmens istorija. Knyga gausiai iliustruota. 300 psl. Kaina 7 dol.

ČIKAGIETĖS ĮSPŪDŽIAI KOMUNISTŲ PAVERGTOJ LIETUVOJ. Autorė buvo Vilniuje, Trakuose, Druskininkuose, Kaune, Naudakiuose, Klaipėdoje ir Palangoje. Vaizdus aprašymai, ką ji ten matė, kokias kalbas girdėjo ir ką jai žmonės pasakė. 95 psl. $1.50. Yra taip pat išversta į anglų kalbą.

M. Zoščenko, SATYRINĖS NOVELĖS. Genialaus rusų rašytojo 60 satyrinių novelių, 199 pusl., kaina $2.

D. Kuraitis, KELIONĖ Į ANAPUS GELEŽINĖS UŽDANGOS. Autoriaus pastabumą neapgauna Inturisto ir agitpropo propaganda bei užmaskavimai. Abi knygos parašytos lengvu, gražiu stiliumi.

Prof. P. Pakarklis, KRYŽIUOČIŲ VALSTYBĖS SANTVARKOS BRUOŽAI. 176 psl. dokumentuota istorinė studija apie prūsų likimą. Kaina $2.

Vincas Žemaitis. LIUBLINO UNIJOS SUKAKTIES PARAŠTĖJE. 84 psl. Kaina $1.50.

Šie ir kiti leidiniai yra gaunami

NAUJIENOSE, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

atsilankant darbo valandomis arba užsakant paštu ir pridedant čekį ar piniginę perlaidą.

NAUJIENOSE GALIMA GAUTI H. TAMAŠAUSKO
LIETUVIŠKĄJĮ PAMARĮ

336 puslapiais su žemėlapiu ir paveikslais aprašo Pamarį, senus jo gyventojus ir gamtą. 1,200 lietuviškų vietovardžių sąrašas. Knygos kaina $6.00, minkšti viršeliai.

Persiuntimui paštu reikia pridėti dar 50 centų

NAUJIENOS
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

MACHINIST—MILLING
Machinist for milling department, prefer vertical tracer exp. but not necessary Journyman set-up and operate Must have tools, union rate with liberal fringe benefits, 521-3912.
1420 So. Rockwell St.

HELP WANTED — MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų ir Darbininkių

WE NEED EVERYTHING
• RESTAURANT
HELP •
The newest Mc Donald's Restaurant in the loop is now hiring for morning hours male and female, 20 to 40 hours per week. Convenient to "L" and bus transportation.
Apply in person:
N.E. CORNER ADAMS and WELLS
ROOM 500
or call 236-0276
between 10:00 AM - 6:00 PM
Monday through Saturday

PERSONAL
Asmenų Ieško

NORIU SUSIPAŽINTI su vyresnio amžiaus inteligentišku lietuviu Čikagoje. Atsakysiu į visus laiškus. Prašau rašyti: Lietuvei. Box 213,
c/o Naujienos,
1739 So. Halsted St.,
Chicago, IL. 60608

Pensijos ir kompensacijos iš Vokietijos ir iš kitų kraštų, pilietybės popieriai, įvairiu valstybės formų pildymas. Interesantu reikalais lankosi valdžios ir savivaldybės istaigose bei konsulatuose. Padeda sutvarkyti pensijas ir bedarbių pašalpas bei kitus panašius reikalus. Sutvarko Medicare ir kitas saskaitas. Padeda neturtingiems gauti iš WELFARE ir kitų istaigų įvairias pašalpas: buto, nemokamo gydymo, nemokamo maisto korteles ir kitką. Taip pat paruošia imigracinius dokumentus ir iškviedimus į Amerika. Sudaromi testamentai ir asmenų paieškojimai. Be to, išrūpina metrikus ar jų pakaitalus. Kreiptis asmeniškai arba laiškais.

P. S. Užpildomos formos IL-1363 Tax relief for Claims and Grants for Senior Citizens and Disabled Persons. Galima prašyti pašalpos dar ir už 1972-76 metus imtinai.

GalimGa prašyti pašalpos dar ir už 1972-76-tus metus imtinai.

A. ČEPULIS NOTARY PUBLIC
Income Tax Service
3548 SOUTH EMERALD AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60609
(Pirmas aukštas, įėjimas iš kiemo)
Tel. LA 3-1387

— Naujienose galima įsigyti Algirdo J. Kasulaičio angliską knygą "Lithuanian Christian Democracy". 244 psl., minkšti viršeliai, $4.00. Persiuntimas paštu kainuoja dar 50 centų. Knygoje yra daug geros lietuviškos visuomeninio gyvenimo informacijos.

AR JAU PASIDARĖTE SAVO TESTAMENTĄ?

Tuo reikalu Jums gali daug padėti teisininko Prano Šulo paruošta, teisėjo Alphonse Wells peržiūrėta, "Sūduvos" išleista knyga —

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

Su legališkomis formomis

Knyga su formomis gaunama 'Naujienų' administracijoj. Knygos kaina $3.. Su legališkomis formomis — $3.50.

Užsakymus su Money orderiu siųsti: "Naujienos", 1739 S. Halsted St., Chicago Ill. 60608.

SKAITYK PATS IR PARAGINK KITUS SKAITYTI

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Cosmos Parcels Express Corp.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320
V. VALANTINAS

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
MARIA NOREIKIENĖ — VYTAUTAS ŽUKAUSKAS
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. WA 5-2787
Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.
MAISTAS IŠ EUROPOS SANDĖLIŲ.

REAL ESTATE.

Namai, Žemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIS NUOŠIMČIAIS MĖNESINIAIS IŠSIMOKĖJIMAIS
DĖL VISŲ INFORMACIJŲ KREIPTIS Į
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. VIrginia 7-7747

PUIKUS 8 butų mūrinis, arti šv. Kryžiaus ligoninės. Virš $19,000 pajamų. Palikimas — nupirkite.

GERAI ISLAIKYTAS mūrinis, 2x5 ir veikiantis biznis Arti 63-čios ir Campbell. Virš $500 pajamų mėnesiui

TIKRAI GRAŽUS BUNGALOW. 3 mieg. ir valgomasis. Labai patogus susisiekimas Į vakarus nuo Californijos prie 63-čios.

ŠIMAITIS REALTY
Notary Public
Iusurance, Income Tax
2951 W. 63rd St. Tel. 436-7878

65 IR RICHMOND — 5 kamb. mūras. Gazo šilima, pilnas rūsys, potvynio apsauga. $22,500.

72 IR TALMAN — 6 kamb. rezidencija. Dalinai irengtas pilnas rūsys. 2 mašinų garažas.

66 IR MOZART — 4 mieg. mūras, galimas praplėsti. Dvi pilnos vonios, irengtas rūsys, mūro garažas. $37,000.

57 IR SACRAMENTO — 8 butų mūras pilnai išnuomotas. Geras investavimas.

63 IR AUSTIN — taverna ir 3 butai. Gazo šilima, pilnas rūsys, kaina— 5 metinės pajamos.

BUDRAITIS REALTY CO.
Ivairi apdrauda — INSURANCE
BUTŲ NUOMAVIMAS — parenkam nuomininkus
4243 W. 63rd St., Chicago
Tel. 767-0600.

FLORIDA'S MACKLE BROS. INC.
DELTONA CORP.
A famous name in Southern Building
Regional Office Cameo Tower Building
7234 West North Avenue
Elmwood Park, Illinois 60635
Area Code 312 771-8200
ANNA DOCHES
Lithuanian Representative

SAVININKAS PARDUODA 10 unitu motel - apartmentą. Jeigu turite krautuve arba taverną su namu, tai ji priimsiu pradiniam įmokėjimui. Teiraukitės rašant savininkui šiuo adresu: 2808 Beach Blvd. S., Gulfport. Fla. 33707 Tel. (813) 345-9054.

PERRY PLAZA MOTEL
1007 Park Ave., Hot Springs, Ark.
Albertas ir Kastutė Rožėnai, Sav.
Kambariai ir kitchenette vienetai. Spalvota TV, šildomas maudymosi baseinas, telefonas, vaikams žaidimo aikštelė. Galima rezervuoti tel. 501-623-9814.

BEST THINGS IN LIFE
Call Frank Zapolis
3208½ W. 95th St.
GA 4-8654
STATE FARM INSURANCE
State Farm Life Insurance Company

ŽIŪRĖKITE!

DIDŽIULIS gražiausias 2 butų mūras Marquette Parko patogiausioj gatvėj, prieš 16 m. moderniam žmogui statytas. Įmokėti apie $15,000.

2 AUKŠTU namas ant plataus sklypo prie Marquette parko už Kedzie. Virš $5,500 lengvų pajamų metams. Paveldėjimas ir šeimos turto padalinimas. Užteks įmokėti $7,000.

LABAI GRAŽI 2 aukštu rezidencija, 1½ vonios, virtuvės pečius, karpetai ir daug priedų. Sausu pušų beismantas. Įmokėti apie $7,000 ir galite keltis, arti 72-tros ir Kedzie.

DELIKATESŲ PELNINGAM BIZNIUI puikus namas. Įrengta patalpa ir gražus butas gyventi. 50' sklypas, du garažai 4 mašinoms. Už viską įmokėti apie $5,000. Teiraukitės, bus gaila pavėlavus Marquette Parke.

1¼ AUKŠTO MŪRAS ir 2 auto garažas. Erdvūs butai. Senutė nepajėgi, pigiai parduos. Marquette Parke. $32,000.

17 M. DIDELIS 2 aukštų mūras ir 2 auto mūro garažas. Radiant šildymas, Marquette Parke. $38,000.

PLATUS LOTAS arti Šv. Kryžiaus ligoninės Pigus.

4 BUTŲ MŪRAS ir 3 auto mūro garažas iš gerų rankų priešais parką. Naujas gazo šildymas ir nauja elektra. $8,500 pajamų. Vertas $50,000.

VALDIS
REAL ESTATE
2625 WEST 71 STREET
Tel. 737-7200 arba 737-8534

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namų Statyba ir Remontas

Pigiai ir lengvomis salygomis parduoda šildymo ir vėsinimo biznį. Skubėkite.
DOMAS ŽUKAUSKAS
4444 So. WESTERN AVE.
Chicago, Ill, 60609 Tel. VI 7-3447

ELECTROS ĮRENGIMAI, PATAISYMAI
Turiu Chicagos miesto leidimą. Dirbu ir užmiesčiuose greit, garantuotai ir sąžiningai
KLAUDIJUS PUMPUTIS
4358 So. Washtenaw Ave.
Tel. 927-3559

TAISAU NAMUS
IR VISKĄ NAME
Telefonuoti:
476-7727 arba 523-9367
ALEKSAS

DĖMESIO
62—80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI
Tiktai $98 pusmečiui automobilio Liability apdraudimas pensininkams
Kreiptis
A. LAURAITIS
4645 So. ASHLAND AVE.
523-8775

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI ir BRANGENYBĖS
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Telef.: REpublic 7-1941

M. ŠIMKUS
Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood. Tel. 254-7450
Taip pat daromi vertimai, giminių iškvietimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitoki blankai

— Marius Kiela turi paruošęs į Lietuvą kelionių tvarkraštį per Gordon Travel Service, Chicago. Kreipkitės tel. 312, 434-9655 arba rašykite: Marius Kiela, 6557 So. Talman, Chicago, Ill. 60629. (Pr.)

Didžiausias kailių pasirinkimas
pas vienintelį lietuvį kailininką Chicagoje

NORMANĄ BURŠTEINĄ
Tel. 263-5828 (įstaigos) ir 677-8489 (buto)
185 North Wabash Avenue
2nd Floor Chicago, Ill. 60601